

Ali se svet ne vrti več na levo?

14. in 18. junij sta črna dneva v zgodovini evropskega socializma. Najprej se je 18 milijonov, to je skorajda polovica vseh zahodnonemških volivcev, podalo na volišče v treh nemških zveznih deželah, nato pa so Angleži odločali o bodočem sestavu svoje vlade. Rezultat je bil v obeh primerih za vladajočo socialistično stranko porazen.

Nemčija ima od zadnjih zveznih volitev naprej rdeče-modro koalicijsko nemških socialistov in nemške DFP (Freie demokratische Partei). Zato so vsi politični opazovalci upravičeno pričakovali od deželnozbornih volitev v deželah Saarland, Nordrhein-Westfalen in Niedersachsen volivčev priznanje ali nepriznanje dosedanji nemški politiki. Povsod se je izkazalo, da je uspelo prodreti krščanskim demokratom (CDU) v široke plasti volivcev. Najbolj nastradala je pri tem liberalna FDP, katere levo usmeritev v Brandtovi vladi volivci očitno niso odobrili. Ampak tudi SPD (nemški socialisti) se je le komaj mogla držati.

Willi Brandt, ki je po zadnjih zveznih volitvah ne glede na to, da je CDU najmočnejša stranka, sestavil vlado z nacionalnimi liberalci, je v zadnjih mesecih razvil močno vzhodnopolitično aktivnost, od katere je, kakor doslej kaže, profitirala edinole Ulbrichtova država, ki je v resnici veliko koncentracijsko taborišče. Nihče ne more tajiti, da je nova nemška vzhodna politika potrebna, prepotrebna, pravtako pa nihče ne more tajiti, da se je Brandt pri tem eksperimentu podal na led negotove politične bodočnosti, medtem ko Ulbrichti, Stophi in razni sovjetski politiki dobro vedo, za kaj jim gre: za brezpogojno priznanje Nemške demokratične republike. Čeprav so danes državljani zahodne Nemčije trezni dosti, da uvidijo potrebo po realistični vzhodni politiki, vendar obsojajo očitno razprodajo za vsako ceno. To je moral Brandt bridko občutiti pri zadnjih volitvah v deželne zbornice.

V Angliji je postal, kljub masivnim nasprotnim napovedim, novi ministrski predsednik Edward Heath, konservativec, ki so mu vsi politični preroki napovedali propad. Zmagal je z veliko večino. Dosedanji socialistični vodja vlade in stranke Harold Wilson je propadel. Vsi ti pojavi seveda še ne pomenijo, da je v evropskem dosedanjem pro-socialističnem trendu nastopil preobrat, vendar so se vsi tisti, ki so sanjali o socialistično oblikovani Evropi v zadnjih letih bolj kot kdaj poprej, zbudili iz svojih sanj. Tudi avstrijska socialistična vlada iz dneva v dan znova dokazuje, da obljub, ki jih je dala volivcem pred volitvami, zdavnaj ne more izpolniti. Trdi kruh pri vladni mizi je pač nekoliko drugačen kot polne opozicijske sklede. Posebno zaskrbljeni pa smo koroški Slovenci predvsem zaradi močnih pronacističnih teženj v sedanji socialistični zvezni vladi. Posebno nevaren se nam zdi zadnji socialistični napad na vodjo judovskega dokumentacijskega centra. Ali so gospodje v vladi že pozabili plinske naprave v kacetih in ali so že pozabili reke krvi, ki so jih žrtvovali na oltarju Adolfa Prvega nacisti? Koroški Slovenci se vsekakor še dobro spomnimo izselitve in prepovedi uporabe slovenskega jezika.

Dogodki v evropski politiki niso nujno povezani tudi z avstrijskim notranje-političnim razvojem, vendar jasno kažejo, da sanje o socialistično dominirani Evropi niso uresničljive.

Zbližanje na konferenci SALT

Gerald C. Smith, vodja ameriške delegacije na sovjetsko-ameriških pogajanjih o omejitvi strateškega atomskega orožja in vobče oboroževalne tekme (SALT) na Dunaju, je v ponedeljek z dvema sodelavcema nenadoma odpotoval v Washington. Ameriški predstavnik na Dunaju je to novico sporočil v ponedeljek, ne da bi pri tem izdal podrobnosti o njegovem nenadnem odhodu iz avstrijske prestolnice.

Delo zgoraj imenovane konference pa se navkljub temu nadaljuje brez ovir. Tako je bila 19. seja SALT sklicana za torek brez kakršnih zaprek. Ameriško delegacijo na tej seji je zastopal ameriški veleposlanik Parsons.

Po izjavah ameriškega predstavnika, pa potovanje veleposlanika Geralda Smitha v Združene države Amerike ne pomeni, da bi morda pri pogajanjih med Sovjetsko

zvezo in Združenimi državami Amerike nastal kak nov položaj. V številnih vprašanjih se že kaže na obzorju zблиževanje stališč.

Politični opazovalci pripisujejo temu potovanju delegacije v Združene države Amerike velik pomen, posebno ker je dobro obveščeni list »Washington Post« ob koncu tedna zapisal, da so pri dunajskih razgovorih obravnavali že probleme raketnih obrambnih sistemov in podrobna vprašanja sporazuma. Razen tega so tudi opozorili, da so po podatkih ameriškega letalstva ob koncu tedna montirali prve ameriške medcelinske balistične izstrelke z več atomskimi konicami, tako imenovani MIRV. Razgovori SALT pa stremijo za tem, da bi oboroževanje prav s takim orožjem skrčili do meje, ki bi bila za obe strani sprejemljiva.

Heath se je s pospešeno paro lotil dela

Novi britanski ministrski predsednik Edward Heath je že v soboto imenoval člane svoje vlade, ki šteje le 18 ministrov, prej pod laburisti 21. Ministrska lista obsega vse znane člane nekdanje konservativ-

nik konservativne stranke Anthony Barber, zunanji minister je postal prejšnji premier Douglas-Home, kateri je imel to ministrstvo tudi že prej, dosedanji namestnik voditelja opozicije Reginald Maudling je notranji minister, finančni minister je postal MacLeod, obrambni minister pa lord Carington.

Med milijoni volivcev, katerim se torjevci (konservativci) lahko zahvalijo za svojo senzacionalno zmago, so mnogi glasovali proti »povečanju cen«, proti »stavkam« in »davkom« proti »inflaciji« in upadanju življenjskega standarda, ker so sprejeli zagotovila konservativcev, da bodo te težave premostili. Od nove vlade pričakujejo vsi, da bo izpolnila obljube.

Zanimivo je slišati glas Moskve k Wilsonovemu porazu. Tako je Moskovska Pravda poročala, da je osnovni razlog laburističnega poraza v nezadovoljstvu volivcev z Wilsonovo gospodarsko politiko. Bilo bi pretirano reči, da so gospodinjice prinesle zmago konservativcem, vendar je bilo v vsakem primeru nezadovoljstvo širokih množic zaradi stalnega večanja življenjskih stroškov odločilno, piše sovjetski dnevnik. (Glej še članek na 2. strani »Konservativna zmaga v Veliki Britaniji.«)

Edward Heath, novi britanski premier

ne vlade: za bližajoča se pogajanja o pristopu Velike Britanije k Evropski gospodarski skupnosti je bil imenovan predsed-

V Argentini nov predsednik in nova vlada

Po skoraj desetih dneh od odstavitve generala Juana Carlosa Onganije je v Argentini 18. junija prisegel zvestobo državi novi predsednik republike general Robert Levingston. Njegovo prisego je sprejelo vojaško sodišče, ki je bilo sestavljeno iz treh načelnikov oboroženih sil. Za njim so prisegli zvestobo tudi nekateri ministri, niso še namreč imenovali vseh. Edini minister, ki je ostal na svojem mestu, je minister za obrambo Julio Caceres Monié.

Prvi ukrep, ki je neposredno povezan s komaj ustanovljeno vlado, je devalvacija pesosa. Centralna argentinska banka je javila, da je pesos devalviran za 12,5, kar pomeni, da veljajo 4 pesosi en dolar (prej je en dolar veljal 3,50 pesosa; 1 pesos nekaj več kot 6 šilingov). Minister za ekonomijo je sedaj Carlos Moyano Llerena, ki je po poklicu odvetnik in ekonomist ter je bil svetovalec prejšnjega ministra za ekonomijo Adalberta Kriegerja Vasene, ki je tudi pripravil zadnjo devalvacijo leta 1967. Korist te devalvacije naj bi bila večja možnost konkurence na svetovnem tržišču, kar bi seveda povečalo argentinsko proizvod-

njo. Vendar pa bo to pomenilo tudi neko logično povišanje cen v notranji trgovini. Zdi se, da je nova vlada pripravljena tudi sorazmerno zvišati plače in mezde, saj so baje prav sindikalni boji povzročili odstavev prejšnje in ustanovitve nove vlade.

Sukarno umrl

Nekdanji indonezijski predsednik dr. Ahmed Sukarno je v nedeljo umrl v vojaški bolnišnici v Džakarti po petdnevem boju za življenje. Pred dvema tednoma je Sukarno slavil 69. rojstni dan.

Sukarno, ustanovitelj moderne Indonezije, človek, ki je združil 3000 indonezijskih otokov v eno državo, je bil rojen v Blitarju na vzhodni Javi 6. junija 1901. Višjo šolo je končal v Surabaji, v Bandungu je končal tehnično fakulteto. Pokopali so ga v njegovem rojstnem kraju. Na pogrebu so bili predsednik Suharto, poveljnik oboroženih sil in drugi predstavniki oblasti. Ob smrti nekdanjega predsednika Sukarna je sedanji predsednik Suharto proglasil enotedensko žalovanje po vsej državi.

O B J A V A

Sprejemni izpiti na Državni gimnaziji za Slovence bodo v soboto, dne 11. julija 1970, s pričetkom ob 8. uri. Sprejemni izpit za 1. razred obsega slovenščino, nemščino in računstvo. Izprašuje se snov 4. šolske stopnje. Za vstop v višje razrede je potreben osebni razgovor z ravnateljem šole.

Prijave za sprejemne izpite lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa pismeno na naslov: Državna gimnazija za Slovence, 9020 Klagenfurt, Lerchenfeldstraße 22.

Za izpit je treba predložiti tele dokumente:

1. rojstni list,
2. dokaz avstrijskega državljanstva,
3. spričevalo 4. šolske stopnje ljudske šole.

Popis učenca pošlje vodstvo ljudske šole neposredno na naslov ravnateljstva Državne gimnazije za Slovence.

Ravnateljstvo

Osma matura na Slovenski gimnaziji

Na Slovenski državni gimnaziji za Slovence v Celovcu je bila od 15. do 19. junija 1970 matura v obeh najvišjih razredih: v 8. a in 8. b razredu. Pred izpitno komisijo, kateri je predsedoval strokovni nadzornik dr. Valentin Inzko, je v 8. a razredu napravilo zrelostni izpit deset mladeničev in dve mladenki, med njimi trije z odličnim uspehom: Janko Gröblacher, Milan Hoja in Jože Messner. V 8. b razredu pa je izdelalo maturo 19 šolarjev: 14. fantov in pet deklet.

Maturantom iskreno čestitamo k njihovu uspehu!

Generalni vikar ddr. Kdras umrl

Dne 24. junija ponoči je v sanatoriju Maria Hilf v Celovcu umrl generalni vikar krške škofije prelat ddr. Josef Kdras. Rodil se je 19. 3. 1893 v Gradesu. Leta 1920 je bil posvečen v duhovnika, 1940 je postal kancler škofijskega ordinariata, leta 1946 pa ga je sedanji škof dr. Josef Köstner imenoval za generalnega vikarja.

Pokojnega ddr. Josefa Kdrasa bodo položili h večnemu počitku v petek, 26. junija, ob 17. uri v skupno grobnico celovške stolnice.

Grčija izstopila iz Mednarodne organizacije dela

Grške oblasti so ukazale svoji delegaciji, ki sodeluje na 54. mednarodni konferenci za delo, naj se nemudoma oddalji. Sklep so sprejeli iz protesta, ker je konferenca pripravljala načrt za resolucijo proti grškemu polkovniku in njegovemu odnosu do sindikatov.

Naser bo obiskal Sovjetsko zvezo

V moskovskih dobro obveščenihih krogih se je zvedelo, da bo proti koncu tega meseca egiptovski predsednik Naser obiskal Sovjetsko zvezo. Dan prihoda in trajanje obiska še nista znana. Domnevajo, da se bodo razgovori Naserja s sovjetskimi voditelji nanašali predvsem na okrepitev obrambne moči Egipta ter na ostala vprašanja bližnjega vzhoda.

OD TEDNA DO TEDNA

JUGOSLOVANSKI MINISTRSKI
PRESEDNIK MITJA RIBIČIČ
O DINARJU

Ker so se pojavile v zvezi z dinarjem razne govornice o težavah jugoslovanskega denarja, je ministrski predsednik Mitja Ribičič pojasnil položaj takole:

»Če bi upoštevali samo notranji položaj, bi utegnili reči, da je vrednost dinarja delno ogrožena. Toda položaj je podoben v večini držav, ki so naši poglaviti zunanjetrgovinski partnerji. Ker se vrednost dinarja dejansko ugotavlja z odnosom med notranjim in zunanjim položajem, za sedaj ni očitnejših znamenj, da je njegova vrednost ogrožena.

Če pa bi se težnja naraščanja cen nadaljevala s takšno hitrostjo kot doslej, potem bi prišli v nezavidljiv položaj. Prav zato so vsa prizadevanja vlade usmerjena k ustavitvi ali vsaj ublažitvi te težnje.

Ocena vlade o devalvaciji dinarja je znana. Devalvacije (razvrednotenje) ne šteje mo za družbenoekonomsko zakonitost niti za univerzalno zdravilo, ki bi vse rešilo in vse uredilo.

Očitno je, da repriza devalvacije iz 1965 ne pride v poštev, ker so se medtem bistveno spremenile gospodarske razmere.

Če smo proti devalvaciji kot vse urejajoči metodi, ne pomeni, da smo proti realnemu obračunskemu tečaju. Obračunski tečaj je treba spremeniti, ko to postane ekonomski imperativ. Ni pa to domneva, s katero bi morali v naši družbi računati vnaprej, ker bi to potem rojevalo pritisk na investicijske in druge oblike potrošnje in cene, meneč, da bo jutri dinar manj vreden. Zato mislim, da bi morali izvajati politiko krepitve domače valute in vedno večjega zaupanja v dinar.«

PRIZADEVANJE JUGOSLAVIJE
ZA IZBOLJŠANJE ODNOSOV
Z VSEMI MIROLJUBNIMI
DRŽAVAMI

Zastopnik zunanjega ministrstva Vujica je na tiskovni konferenci izrazil pričakovanje, da bo skorajšnji obisk predsednika jugoslovanske vlade Mitja Ribičiča v Sovjetski zvezi in njegovi razgovori s Kosiginom nova vzpodbuda obojestranskemu koristnemu sodelovanju, zasnovanemu na medsebojnem spoštovanju, kar je trajna komponenta zunanje politike Jugoslavije.

Na vprašanje o bodočem obisku zunanjega ministra Mirka Tepavca na Nizozemskem je Vujica dejal, da Tepavac vrača obisk zunanjemu ministru Lunsu, ki je marca 1968 obiskal Jugoslavijo. Odnosi

med Jugoslavijo in Nizozemsko so prijateljski in se zelo ugodno razvijajo. Obisk Tepavca na Holandskem bo priložnost za izmenjavo misli z zunanjim ministrom Lunsom in drugimi holandskimi državniki o aktualnih mednarodnih vprašanjih, o evropskem sodelovanju in varnosti ter o dvostranskih odnosih.

Obisk francoskega ministra za gospodarstvo in finance Valerja Giscarda d'Estainga, ki je bil od 21. do 23. t. m. gost jugoslovanske vlade, izraža po mišljenju Vujice napore, ki jih Jugoslavija in Francija vlagata za nadaljnji napredek odnosov, posebno gospodarskega sodelovanja.

Na vprašanje, ki se je nanašalo na jugoslovansko-albanske odnose, je zastopnik zunanjega ministrstva odvrnil, da se jugoslovanska vlada stalno zavzema za normalizacijo in napredek jugoslovansko-albanskih odnosov v prepričanju, da je to v interesu obeh držav. Dosedanji rezultati v tem pogledu, pa čeprav so omejeni, je dejal Vujica, že kažejo, kakšne so možnosti za nadaljnji razvoj konkretnega dvostranskega sodelovanja. Jugoslovanska vlada bo tudi v bodoče stalno vlagala svoje napore v tej smeri, je zaključil zastopnik državnega tajništva.

KONSERVATIVNA ZMAGA
V VELIKI BRITANiji

Konservativna stranka je zmagala v četrtak, 18. junija, na splošnih volitvah v Veliki Britaniji. Laburisti, za katere so skoraj vsa predvidevanja in ankete pred volitvami nakazovale, da bodo zmagali, čeprav z manjšim odstotkom kot zadnjič, so bili hudo poraženi. Konservativci so dobili 331 sedežev v novi poslanski zbornici, laburisti 287, liberalci 6 in druge manjše stranke 6. Konservativci so dobili, brez omenjenih petih volišč, 13.066.462 glasov, ali 46,4 odst. (leta 1966 41,5 odst.), laburisti pa 12.110.588 glasov, ali 43 odst. (leta 1966 48 odst.).

Dosedanji predsednik vlade Harold Wilson je obiskal kraljico in ji predložil ostavko, ki jo je kraljica sprejela. Malo pozneje pa je prispel v kraljevske palače predsednik konservativne stranke Edward Heath, ki ga je kraljica pooblastila da sestavi novo vlado.

Wilson je takoj v intervjuju na televiziji priznal, da je bila njegova stranka premagana. Ko je bilo prešteti komaj ena tretjina glasov, je Wilson izjavil: »Zdi se, da konservativci razpolagajo z zadostno večino.« Dodal je, »da bo Heath našel izredno zdravo gospodarstvo, morda najbolj zdravo, ki jo je kdaj koli našel nov predsednik vlade.«

Od popolnoma nepričakovane zmage predsednika Trumana v ZDA 1948 ni bilo tako senzacionalno nepričakovane preokreta na volitvah v zahodnem svetu, kot se je zgodilo na zadnjih volitvah v Britaniji. Navzlic neugodnim napovedim javnega mnenja, da so konservativci že vnaprej izgubili volilno bitko, so le-ti na čelu s svojim voditeljem Tedom Heathom zmagali. Na sliki: Harold Wilson zapuša po 6-letnem uradovanju s svojo ženo Mary (v ospredju) residence v Downing Streetu 10, da bi kraljici Elizabeti II. sporočil svojo demisijo kot vladni vodja.

V konservativnih vrstah vlada veliko navdušenje. Edward Heath je prvi neporočeni predsednik vlade po 65 letih. Nekateri politični komentatorji so se prepozno zavedli, kaj se je v Veliki Britaniji pripetilo in so šele danes izjavili, »da je bilo kaj takega pričakovati predvsem zaradi nestabilnosti šterlinga in londonske borze v zadnjih dneh.« V resnici pa so bili do simoči še vsi prepričani, da bodo zmagali laburisti.

Zadnje volitve so tudi pokazale, da v Veliki Britaniji zginjajo manjše politične skupine. Tako so skoraj popolnoma izginili nacionalisti v Wellesu in na Škotskem, tudi liberalci so nazadovale, čeprav so bili že tako zelo šibki.

Zmaga konservativcev je imela na londonski borzi izredno blagodejni učinek. Vrednost delnic je izredno poskočila. Strokovnjaki ugotavljajo, da gre za stotine milijonov šterlingov, ki so jih pridobili vrednostni papirji. Takšnega skoka na londonski borzi še ne pomnijo. Gospodarski in finančni krogi so bili razočarani nad laburistično politiko zlasti glede notranjega gospodarstva ter zunanje politike.

Politični opazovalci v Londonu menijo, da bo tudi za konservativno stranko vprašanje vstopa Velike Britanije v Evropsko gospodarsko skupnost preizkusni kamen. Čeprav so se konservativci že izjavili, da vključitev, je treba sedaj vstop Velike Britanije v EGS gledati tudi v luči zadnjih dni volilne kampanje, ko se je pojavil v konservativni desni struji velik odpor proti vstopu v EGS.

In prav predstavniki te struje so na volitvah dobili izredno veliko število glasov in so skoraj povsod odvezli sedeže labu-

ristom. To pomeni, da je širok krog prebivalstva v Veliki Britaniji, ki ni preveč navdušeno za vključitev v gospodarsko skupnost.

Na sedanjih volitvah so bili poraženi tudi vidni laburistični predstavniki, kot bivši zunanji minister Brown, ki ni bil ponovno izvoljen, čeprav je v zadnjih 25 letih vedno zmagal v svojem volilnem okrožju. Tudi ministrica za umetnost v Wilsonovi vladi, vdova po pokojnem Beavanu, ni bila izvoljena. Sam voditelj laburistične stranke Wilson je dobil mnogo manj glasov kot na zadnjih volitvah.

CERN O PROTOSINHROTONU

V Zenevi se je sestal svet CERN (Evropska organizacija za atomska raziskovanja), ki je obravnaval izgradnjo protosinhrotona z močjo 300 GEV. Pooblastili so ravnatelja načrta, da dokončno preuči novo rešitev glede namestitve protosinhrotona. Znano je, da je prišlo do ostrih sporov najprej med Italijo in Francijo, končno pa je Zapadna Nemčija zahtevala, naj bo protosinhroton nameščen na nemškem področju, čeprav to ne ustreza docela vsem zahtevam. Sedaj gre za kompromisni predlog, da bi izkoristili že obstoječe naprave, da bi zgradili pospeševalnik z omenjenimi zmogljivostmi in da bi ga končno kasneje okreplili na najvišjo predvideno zmogljivost. Predlog so podprli Francija in Švica, ostale države članice CERN pa se niso izjasnile. Odobrili so milijon švicarskih frankov, da se načrt profesorja Adamsa dokončno preuči v vseh podrobnostih. Ponovno bodo ta vprašanja obravnavali v oktobru.

TEDENSKO OGLEDALO — KOMENTAR — REPORTAŽA — TEDENSKO OGLEDALO — KOMENTAR — REPORTAŽA — KOMENTAR — TEDENSKO OGLEDALO

25 let nezmožnosti

V Evropi se je že končalo bojno klanje, na azijskem bojnem polju se je bližala največja žaloigra druge svetovne vojne, atomski napad na Hirošimo in Nagasaki. V Evropi so se že zbirali temni oblaki tako imenovane hladne vojske, ki je tu pa tam metala svoje vroče iskere. Toda narodi so bili za enkrat siti krvavega in nesmiselnega klanja, hoteli so skleniti mednarodno zvezo, ki naj bi ohranjala mir in pravico na svetu, ki naj bi poslala svoje čete in poslanca tja, kjer bi bil ogrožen mir. Dne 26. junija 1945 so podpisali v San Franciscu ustanovno deklaracijo Združenih narodov. OZN je s tem postala nekaka naslednica predvojne Zveze narodov, ki pa iz svojega ženevskega sedeža ni mogla odločilno posegati v mednarodne politične razplete. Precej držav sploh ni pristopilo, Hitlerjeva Nemčija je izstopila, Mussolinijeva Italija se ni brigala sploh nič za svarila, ko je napadla in zavojevala Etiopijo.

Že v začetku težave

Po vojski je bilo treba urediti težavne razmere, ki so se porodile v velikih predelih sveta, bilo je treba pomagati novim državam, bivšim kolonijam evropskih sil. Toda že od vsega začetka sta oba svetovna velikana ZDA in SZ skušala uveljavljati svojo politiko. Nekdanja britanska Indija je razpadla, med novima državama Indijo in Pakistanom je zavladalo sovraštvo, ki je

korenilo v verskih nasprotstvih. Na Bližnjem vzhodu je nastala nova država Izrael, ki so ga hotele arabske države uničiti. Konec koncev so zmagovale čete male države, ki pa ji je OZN vsilila premirje. A miru ni mogla ustanoviti, kajti že so zavohale velesile tam bogat plen. Na Kitajskem so zavladali komunisti, a njihova oblast ni dobila zastopstva v Združenih narodih, ki pripada še vselej proti vsej politični logiki Ciang Kajškovi vladi na Formosi. Izbruhnila je vojska v Koreji, s posredovanjem Združenih narodov jo je bilo mogoče sicer končati, a dežela je ostala razdeljena, Severna in Južna Koreja si stojita nasproti do zob oboroženi, ponavljajo se obmejni spopadi. Kongo je postal neodvisen leta 1960, padel je v notranjepolitične boje. Moize Combe je proglasil neodvisno Katango, OZN je poslala svoje čete v osrčje Afrike, kongoški ministrski predsednik Patrice Lumumba je izgubil življenje, okoliščine še niso pojasnjene, septembra 1961 je prišel v Kongo v smrt tudi generalni tajnik OZN Šved Dag Hammarskjöld, okoliščine prav tako niso pojasnjene. Kantanska secesija se je končala leta 1963, a Kongo ni našel miru, leta 1964 je izbruhnil tam krvavi upor, ki so ga podžigale komunistične in arabske države, zatrl ga je novi kongoški ministrski predsednik Moize Combe.

Leta 1963 je izbruhnila državna vojska

na Cipru, OZN je poslala tja svoje čete, ki naj bi posredovale mir med Turki in Grki. Od leta 1945 naprej ni bilo leta, ko ne bi bil kje na svetu kak bojni spopad. OZN tega razpleta ni mogla preprečiti, ker niso hotele svetovne sile.

Brez moči

Včasih je uspelo Združenim narodom, da so napravili mir s tem, da so potegnili z močnejšim. Odkar pa je postal generalni tajnik U Tant, si je nadela OZN prizvok nerazumevanja za življenjska vprašanja tlačenih narodov. Sicer je sklenila nekaj bledolilnih pozivov kolonialnim silam, naj nehajo s svojo politiko, ni pa nastopila proti neokolonializmu držav, ki si hočejo kot edine jemati v zakup napredek in pravičnost. OZN ni mogla poseči v vietnamsko bratsko vojsko, ker to ne gre v račun udeleženim državam, U Tant sploh ni maral za svetovni škandal, ki je uničil mlado Biafro, državo, ki je hotela odvreči nigerijski kolonializem in sama krojiti svojo prihodnost. Zato pa so pokazali Združeni narodi tem očitneje svojo nezmožnost, ko je U Tant na Naserjev migljaj velel svojim četam, naj zapustijo Gazo, kar je kmalu nato privedlo do tretje arabsko-izraelske vojske. OZN je sicer uspelo vzpostaviti premirje v tem vročem koncu sveta, a miru ni mogla doseči zaradi nezmožnosti in notranjih oblastnih bojov.

Rajni indonezijski predsednik Ahmed Sukarno je izstopil leta 1964 samovoljno iz organizacije, ki jo je imenoval krivično, nezmožno, svetovno klepetališče. Z izsto-

pom so zagrozile druge države, ki se jim zdi politika OZN enostranska. Sukarno je hotel ustanoviti s pomočjo tretjega sveta posebno organizacijo, ki naj bi nasprotovala OZN.

Ko je pred dvema letoma vdrla SZ s svojimi 4 hlapci v ČSSR in zatrla tam kal svobode, se je U Tant mirnodušno umaknil iz Evrope, rajši ni hotel v Prago, ker bi mu to mogoče celo odprlo oči. Ko je Nigerija morila skupno s svojimi evropskimi in afriškimi pomagači svobodoljubno bifafransko ljudstvo, je sedel mož rajši v New Yorku, a ko je ležala Biafra na tleh, je poletel v Lagos, da bi čestital zmagovalcem. Bilo je namreč »vse v redu«. Če Sudanci morijo črnce, ga to ne briga prav nič, kajti Sudan rešuje in utrjuje svojo neodvisnost.

Jasno, nekaterim svetovnim oblastnikom bi bil bolj odločen generalni tajnik z večjim čutom za pravico neprimerno bolj neprijeten kot ta burmanski plemič. S takim zadržanjem pa tudi jemljejo končni pomen organizaciji, ki naj bi po prvotni zamisli skrbela za red, pravico in napredek na svetu. Gotovo so preprečili Združeni narodi marsikatero gorje na svetu, a če pogledaš številne zamujene priložnosti za mir, se ti zdi, kot da je vse skupaj navsezadnje samo še špektakel, ki sicer požre ogromno denarja, a ni vreden tistega ploskanja, ki mu ga podarjajo številni radovedneži in oknarji.

Kaže, da je OZN vredna naslednica predvojne Zveze narodov, ki se je konec koncev odlikovala predvsem s svojo nezmožnostjo.

Jože Wakounig

DR. JAKOB EBNER:

Avstrijska nemščina

Misli ob tozadevni publikaciji založbe „DUDEN“

DRUSTVO MATERINSČINE (VER-EIN MUTTERSPRACHE, A-3411 Weidling, Feldergasse 55) je priredilo skupaj z DUNAJSKIM JEZIKOVNIM DRUŠTVOM (Wiener Sprachgesellschaft) pred nekaj tedni predavanje dr. Jakoba Ebnerja pod naslovom »Die deutsche Hochsprache in Österreich«.

Ebner je izdal jeseni 1969 knjigo »Wie sagt man in Österreich?« (Wörterbuch der österreichischen Besonderheiten. Duden-Taschenbücher. Eine Sonderreihe zum Großen Duden. Bd. 8, Bibliographisches Institut Mannheim, 268 Seiten, DM 4,90 (ÖS 35,60). Publikacija je posebne važnosti za vsakega zainteresiranega Avstrijca, prav posebno pa za pripadnika manjšine na Koroškem. V svojem jesenskem katalogu (Neuerscheinungen Herbst 1969) je založba »Duden« knjigo takole naznanila:

Das Buch bringt eine Fülle an Information über alle sprachlichen Eigenheiten, durch die sich die deutsche Sprache in Österreich von dem in Deutschland üblichen Sprachgebrauch unterscheidet. Nahezu 4500 Stichwörter geben über Unterschiede in der Bedeutung, Aussprache, Beugung, Rechtschreibung oder über den Wortgebrauch Auskunft. Viele Wörter sind in Deutschland ganz unbekannt. Über sie findet der Benutzer Angaben über die verschiedenen Schreibweisen, die Beugung, über besondere grammatische Verhältnisse, bei Fremdwörtern auch über Aussprache und Herkunft, weiter findet der Leser, in welcher Stilschicht ein Wort gebraucht wird, die Bedeutung und, wenn es nötig erscheint, auch Angaben über die landschaftliche Verbreitung eines Wortes.

Obetana bogata vsebina knjige ni izostala. Preseneti predvsem skrajno korektni patriotizem pisca, ki sicer odkrije avtorjevo ljubezen do svoje avstrijske domovine, a ga istočasno obvaruje pred zapletenim enostranskim oziroma enotirnim tolmačenjem jezikovnih oblik. Že v uvodu podčrta Ebner edino pravilne posebnosti nemškega jezika v Avstriji, ko navaja večstoletno državno samostojnost na eni strani in močne kulturne stike med slovenskim, romanskim in nemškim svetom na drugi strani. Geografski oziroma jezikovno-geografski položaj Avstrije skicira avtor s skromno risbo in pri tem navaja tudi avstrijske narodno-jezikovne skupine: kot koroške Slovence, gradiščanske Hrvate, Madžare in dunajske Čeha. Sicer je risba površna in glede jezikovnih razmer na Gradiščanskem celo napačna, vendar nudi popoljni pregled jezikovne morfologije v Avstriji. (Moti navajanje srbo-hrvaščine kot avstrijskega sosednjega jezika, ki pa ne seže do današnje republiške meje).

O alfabetsko in znanstveno vzgledno urejenem glavnem delu v okviru tega prispevka ne morem razpravljati obširneje. Marsikateri, nam posebno priljubljeni izraz, najdemo v njem, vendar obžalujem, da Ebner ne navaja koroških pisateljev.

(Pogrešam med citiranimi viri predvsem J. F. Perkoniga, Christino Lavant ali druge tipične zastopnike naše Koroške. Peter Handke in G. F. Jonke sta sicer navedena, a po mojem mnenju bi pa ravno njiju Ebner lahko izpustil. Obligatna bi bila tudi navedba vsaj enega koroškega dnevnika.)

Ali npr.:

Piefke, Piffke, der; (abwertend): bes. österr. für „Deutscher, Reichsdeutscher, Preuße“; gemeint war ursprünglich der deutsche Soldat, heute mehr der kleinbürgerliche Tourist, der bei den „niedlichen Österreichern“ mit seinem Geld prahlt und durch sein lautes, aufdringliches Wesen unangenehm auffällt.

Ebner zaključuje slovar z desetstransko razpravo o »avstrijski nemščini«, o njeni že omenjeni zgodovinski pogojenosti.

Nekaj primerov iz »avstrijske« nemščine:

»avstrijsko«	nemško	slovensko
die Blunze(n)	die Blutwurst	krvava klobasa, krvavica
der Erlagschein	die Zahlkarte	položnica
der Erdäpfel	die Kartoffel	krompir
die Hutsche(n)	die Schaukel	gugalnica
der Maiß	der Jungwald	mladje
der Präsenzdienst	der Militärdienst	vojaški rok
die Ribis(e)	die Johannisbeere	ribezelj, ribez
das Schlagobers	die Schlagsahne	tolčena smetana
der Topfen	der Quark	skuta, domač sir
die Palatschinke	der Eierkuchen	palacinka
die Watsche	die Ohrfeige	klofuta
der Paradeiser	die Tomate	paradižnik

Slovenska Filharmonija v Osojah

Od 3. do 5. julija bo »Društvo glasbeni forum Osojsko jezero« priredilo v cerkvi osojskega samostana Beethovnovne slavnosti. Ta mednarodna prireditev bo združila v duhu kulturne skupnosti na prostoru Alpe-Jadran vrhunske umetnike treh sosednjih dežel: Avstrije, Italije in Jugoslavije. Istočasno pa bodo koncerti posvečeni spominu velikega nemškega pianista — mojstra WILHELMA BACKHAUSA.

Dne 5. julija je namreč prva obletnica njegove smrti. Wilhelm Backhaus je priredil svoj zadnji koncert v življenju v cerkvi osojskega samostana, katerega pa ni izvedel do konca, kajti med igranjem mu je postalo slabo, prepeljali so ga v beljaško bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

Tega dne bo nastopil na Osojah eden izmed najboljših jugoslovanskih orkestrov, SLOVENSKA FILHARMONIJA pod taktirko Italijana PIERA BELLUGIA, dirigenta milanske Scale. Na sporedu bodo samo Beethovnova dela, in sicer: 6. SIMFONIJA »PASTORALE«, LEONORINA UVERTURA ŠT. 3 in KLAVIRSKI KONCERT ŠT. 5. Kot solist Klavirskega koncerta se bo predstavil znani avstrijski pianist JÖRG DEMUS.

Posebnost Beethovnovih slavnosti bo klavirski koncert 3. julija, ki ga bo izvajal svetovno znani italijanski mojster-pianist ARTURO BENEDETTI-MICHELANGELO. Njegov program bo obsegal Beethovnovne sonate: opus 2, št. 3, opus 7 in opus 111.

Vstopnice lahko kupite pri »Društvu glasbeni forum Osojsko jezero« (sem spadata mesti Beljak in Feldkirchen, dalje jezerske občine, Osoje, Landskron/St. Andrä, Treffen/Annenheim/Sattendorf, Steindorf/Bodensdorf) in pri osojskem samostanskem krožku Lilly Bergelt.

Sedanjo situacijo tolmači Ebner z opisanim trenutnim jezikovnim težnjem in gibanjem, z zadržanjem Avstrijca do zapadno-nemških jezikovnih vplivov, z odnosom do pismenega jezika, z državnim in jezikovnim prostorom in s povezanostjo dežel med sabo. Avtor pride do naslednjega stališča:

- 1) Avstrija se je stalno priznala k enotnosti pismene nemščine.
- 2) Samostojni politični in družbeni razvoj je moral nujno vplivati tudi na jezik.
- 3) »Avstrijskega jezika« ni, Avstrijec namreč govori nemško (če ni pripadnik jezikovne manjšine). Razne posebnosti so na avstrijskem prostoru le sestavni del splošnega nemškega pismenega jezika. (Ebner, str. 257).

Ob koncu publikacije še seznam virov in literature. Ebnerjeva knjiga je že zavzela svoje stalno mesto med strokovno literaturo o posebnostih nemškega jezika v Avstriji, o »avstrijski nemščini« (österreichisches Deutsch).

SLOVENC

doma in po svetu

Vesti iz Kanade

V župniji Marije Pomagaj v Torontu deluje Vincencijeva konferenca. Njenemu delu za reševanje problema revščine v skupnosti se je sedaj pridružila še mladina, ki je v postu izvedla karitativno akcijo v prid bolnim, revnim in osamljenim v domovini. Otroci v višjih razredih šole so izvolili poverjenike in jim prinesli postni dar iz svojih hranilnikov (ne iz žepa staršev).

V župniji Brezmadežne v Torontu je 31. maja zapel novo mašo g. Jože Božnar. Bil je velik praznik za vso kanadsko skupnost.

Slovensko letovišče je v sezoni najpriljubljenejša izletna točka med kanadskimi Slovenci. Prva večja prireditev je bila procesija Presv. Rešnjega Telesa.

Številnim slovenskim skupnostim v Kanadi se je zadnje čase priključila nova, v kraju Kitchener. Pred 15 leti je bilo tam le 10 družin. V zadnjem času se je to število podesetorilo, ter je sedaj tam 100 slovenskih družin. Prihajajo tja deloma iz raznih krajev Kanade, deloma so to novi naseljenci iz domovine. Imajo svoje slovensko prosvetno društvo, ki vsako leto organizira nekaj slovenskih družabnih prireditev.

Roditeljski sestanek v San Justu

V »Našem domu« v San Justu v Argentini so imeli nedavno lepo obiskan sestanek staršev šole »Franceta Balantiča«. Na sporedu je bilo: ogled razstave počitniških dni, predavanje, razgovor in občni zbor.

Tombola v Ramos Mejii

V Slomškovem domu so nedavno priredili veliko tombolo. Bogati dobitki so privabili v dom izredno število rojakov. Prireditev je gospodarsko in družabno lepo uspela. Glavni dobiček v vrednosti 160.000 pesov (v našem denarju bi bilo to okoli milijon šilingov): stereofonski aparat, moderna spalnica ali jedilnica na izbiro pri slovenskem podjetju Luki Milharčiču, je zadel Jože Poznič. Veliko število drugih dobitkov je bilo razdeljenih med ostale rojake.

Valentin Oman prejel Dunajsko nagrado

Že drugič je dunajska osrednja hranilnica podelila nagrade umetniškega fonda. Skupna vsota nagrad za pospeševanje umetnosti znaša 250.000 šilingov.

V odseku za likovno umetnost je med drugim prejel lepo denarno nagrado tudi naš rojak umetnik-slikar Valentin Oman.

SPORED 21. POLETNIH IGER V BREŽAH

Že v zadnji številki smo poročali, da se je 21. gledališka sezona na Petrovi gori v Brežah začela v soboto, 20. junija, in sicer z dramo Petra Luka »Hadrian VII.«

V SOBOTO, 27. junija, pa je na sporedu druga premiera, in sicer komedija »Monsieur Chasse« ali »Kako se lovi zajce« Georga Feydeauja. V SREDO, 1. julija, ob 20. uri Peter Luke: Hadrian VII. — V ČETRTEK, 2. julija, ob 20. uri bodo ponovili isto delo. — V PETEK, 3. julija, ob 20. uri Georges Feydeau: Monsieur Chasse ali Kako se lovi zajce (komedija v treh dejanjih). — V SOBOTO, 4. julija, ob 20. uri Peter Luke: Hadrian VII.

tako šolo, morajo izpolniti vsaj 16 let. Biti morajo krepke in popolnoma zdrave, ker so ti poklici zelo naporni. Šole se začno zmeraj v oktobru. Učenke imajo za časa šolanja precej ugodnosti glede hrane in stanovanja. Razpisi za te šole so bili v dnevnem časopisju že meseca marca. Podrobnosti o pogojih sprejema lahko dobite v deželni bolnišnici.

To so v glavnem možnosti nadaljnega šolanja za 14-letne. Seveda vsega nisem mogla izčrpati. Na vsak način je treba dobro preudariti vse možne poti, presoditi telesne in umske zmožnosti, predvsem pa ugotoviti, če ima mladostnik za izbrani poklic dosti veselja in vztrajnosti.

Prav od izbranega poklica je odvisna zadovoljnost v življenju. To je pravzaprav tudi sreča, katero vsak človek išče vse svoje življenje.

(Konec)

KAJ LAHKO POSTANEM?

Pogovor o poklicih (II)

Morebiti najprej poveste nekaj o muzično-pedagoški gimnaziji?

Ta gimnazija je namesto nekdanjega učiteljskega in skrbi predvsem za učiteljski naraščaj. Na tej šoli polagajo važnost na pedagoške predmete, na glasbo in telovadbo. Prvo leto, ki odgovarja 5. razredu gimnazije začno z enim tujim jezikom in z učenjem enega instrumenta. Vsak si lahko izbira med slovenščino, angleščino, italijanščino in francoščino. V drugem letu, t. j. v 6. gimnaziji, pride zraven še latinščina. Take gimnazije so v Celovcu, Wolfbergu in Šmohorju.

Katere šole bi bile primerne za dekleta, ki se težko učijo tujih jezikov, pa je zelo gospodinjska, muzikalična in spretna za šivanje?

Za take je več primernih šol. Seminar za otroške vrtnarice, ki traja 4 leta. Tam se uče angleščine samo prostovoljno. Ta šola je v Celovcu. Za učiteljice ročnih del vodijo celovške uršulinke 4-letno šolo. Tudi tam je angleščina prostovoljen predmet. Vsako drugo leto odpro 1. letnik.

Na Državnem zavodu za ženske poklice

vodijo tri tipe: Enoletno gospodinjstvo šolo za politehnično leto. Triletno šolo, ki velja tudi namesto vajeniške dobe; v tej šoli poleg šivanja in kuhanja ter vrste teoretičnih predmetov poučujejo še strojepis in stenografijo, prostovoljno pa en tuj jezik. Petletna šola z maturo pa teoretično in praktično usposablja dekleta za odgovornejša mesta v tujem prometu, socialnem skrbstvu in raznih gospodarskih strokah. Tu se uče dveh živih jezikov. Take šole imamo v Celovcu in Beljaku.

Katero šolo bi priporočali dobrim računarjem?

Gospodarstvo take ljudi stalno potrebuje. Potrebno izobrazbo dobe na trgovski šoli ali trgovski akademiji. Trgovska šola traja tri leta, akademija pa 5 let. Te šole teoretično in praktično pripravljajo na vsakovrstne poklice: trgovske in ekonomske stroke. Maturanti gredo lahko na univerzo. Na trgovski šoli se poučuje en tuj jezik, ki ga učenec lahko izbere: slovenščino, angleščino ali italijanščino.

Na akademiji sta obvezna dva tuja jezika: angleščina in slovenščina ali angleščina in italijanščina.

Za sprejem je potreben majhen izpit oz. test. Šole so v Celovcu, Beljaku in v Spittalau ob Dravi.

Kam naj gre tehnično nadarjen 14-leten otrok?

Tehnično nadarjeni fantje prestopijo po 4. gimnaziji ali končani glavni šoli lahko na srednji ali višji tehnični zavod. V prvem razredu se je treba odločiti za smer stroke. Na primer: za elektriko, strojništvo, gradbeništvo itd. Petletna šola zaključuje z maturo. Po petih letih prakse sme absolvent te šole nositi naslov »inženir«. Z maturo gre lahko tudi na tehnično visoko šolo. Kot tuj jezik vodijo angleščino.

Na Koroškem so take šole v Celovcu, Beljaku in Borovljah. Borovljaska višja šola je specializirana na tehniko izdelovanja orožja. V Borovljah je poleg višje, še štiriletna puškarska strokovna šola. Absolventi teh šol so zelo iskani in lahko dosežejo visoka službena mesta.

Ali imamo na Koroškem tudi šole za bolniške sestre, otroške negovalke, operacijske sestre in podobne poklice?

Take šole vodi in vzdržuje dežela sama in so zaradi praktičnega pouka priključene vsakokrat bolnišnicam. Teh poklicev zelo primanjkuje. Dekleta, ki se odločijo za

Ob robu povedano

KLADIVO IN ŠE KAJ

Zavedajoč se, da bi vsako »ocenjevanje« »Kladiva« — doslej sta izšli dve številki — pomenilo precenjevanje njegovih pisunov, take ocene doslej nismo napisali. In je tudi ne bomo. Ker se nam zdi škoda papirja in časa. Da pa naši dunajski komunardi ne bodo mislili, da njihove visoke literature niti ne beremo, smo se na splošno željo bravcev odločili le za tele vrste.

Messner se je torej spustil, ker mu pač primanjkuje druge zabave, na ubogo Vospernikovo pismo bravcev v Kleine Zeitung. In ga je pošteno razcefal, in razgalil vso »zlagano meščansko moralo«, in vse »piščeve fraze«. Pri tem si niti najmanj ne zaveda, da se tudi gospa Plaschke iz Hintertupfinga lahko loti kateregakoli mežnarskega teksta (ali prevoda) in ga razcefra do drobnega. Samo da ima gospa Plaschke važnejša dela! V takih dejanjih še ni nobene inteligence. Citate pobijati s citati (učeni seveda) je vsekakor resna maistična moda.

Zanimivo pa je, da izhajanje lista, v katerem najdemo tudi ostre napade na verouk in na veroučitelja na Slovenski gimnaziji, omogoči Zveza slovenskih organizacij. V prvi številki pišejo kladivovci: »Zato smo se obrnili na dr. Zwittera, da bi nam ZSO dala na razpolago papir in tiskarno. To se je zgodilo.« Sramežljivo pisec v oklepaju dostavi: »Brez pogojev seveda, zato se tukaj zahvaljujemo.« Presneto težko je pisecem pljuvati v lastno denarno skledo; to je vsekakor dokazala že druga številka, kjer napadov na denarne vrelce zaman iščemo. Etabilirana družbica dunajskih komunardov, ki si hoče »zrihtati« etabliirano slovensko organizacijo kot »denaro-dajalko«?

dr. r. v.

DER DEUTSCHE AUS MIEGER

Folklorni festival je tudi v tem letu bil sijajen uspeh. Narodne skupine iz Koroške, Furlanije-Julijske Benečije in Slovenije so igrale, pele in plesale. Napovedi so bile trojezične, razpoloženje razigrano in veselo. In ko je bilo vse končano, ko je obiskovavec zaman iskal novih točk na tiskanem sporedu (ki je tokrat bil samo nemški), je napovedovavec obetal še »krono« koroške folklore, »nemškega iz Medgorij« (»Den Deutschen aus Mieger«), ki ga je nato zaplesala plesna skupina Edelweiß. Rahlno čudno se nam zdi, kako pride nemški ples izračunano v Medgorje, kjer je bilo pri popisu prebivalstva leta 1951 še okoli 90 odstotkov slovensko-govorečega prebivalstva. Plesi pa so nastajali že stoletja poprej, ko je občina bila strnjeno slovenska. Ali je organizator hotel dokumentirati, kako nemški so južnokoroški kraji? Kaj, če bi celovški radio za prihodnji folklorni festival pritegnil tudi koroško slovensko skupino, kakor so to storili letos Italijani, ko so poslali v Celovec slovensko skupino iz Rezijske?

PODGORA PRI BOROVLJAH

(90-letnica Mici Spoock)

V petek, 26. junija, bo dopolnila 90 let gospa Mici Spoock, po domače Mastnjakinja iz Podgore pri Borovljah.

Jubilantka je bila rojena v Kožentavri in smo jo klicali »Kajznikova Mici«, dokler se ni poročila k Mastnjaku v Podgoro. Je še čila, zdrava, vesela, bistrega spomina in vedno dobre volje. Rada se udeležuje še romanj, predvsem na Brezje, kjer prosi Marijo, tako pravi, za »gvišno« zadnjo uro, saj srečna bo — srečna.

Čestitamo in ji želimo še obilo zdravja in zadovoljstva v krogu družine njenega sina Pepija. To so želje mnogih prijateljev, predvsem nekoga, ki današnje jubilarntko spoštuje in jo rad ima.

Ivan Mlečnik

RADISE

(Pevski koncert upokojencev)

Minulo nedeljo dopoldne sta nas obiskala kar dva zbora, in sicer moški zbor upokojencev iz Kranja in mešani zbor upokojencev iz Ljubljane.

Kljub neugodnemu času se je zbralo lepo število poslušalcev. Oba zbora sta izvajala umetne in narodne pesmi. Na programu je imel vsak zbor tudi koroške narodne in umetne pesmi. Pred začetkom koncerta je pozdravil goste domači moški zbor s pozdravnim pesmijo, nakaš so zastopniki treh društev izrekli dobrodošlico in pozdrave.

Ob 60-letnici msgr. Hornböcka

(Mohorjevi uslužbenci smo slavili 60-letnico ravnatelja msgr. dr. Janka Hornböcka)

V četrtek, 11. junija 1970, smo se uslužbenci Mohorjeve družbe zbrali v ravnateljevi sobi (pisarni) in mu ob njegovi 60-letnici življenja iskreno čestitali ter mu v spomin podarili skromno darilo. Eden izmed starejših uslužbencev mu je v zahvalo spregovoril nekaj naslednjih misli:

Spoštovani g. doktor!

»Ko sem sinoči premotril in premišljeval vaše življenje in vaše križe, sem si jih takole predstavil: Prvi križ — otroška in

šolska leta — okrog tega križa cvetijo lepe, drobne, bele cvetke in razodevajo razigrano otroško in šolsko mladost in veselost.

Drugi križ — dijaška in študentska leta — leta odločitve. Pod tem križem cvetijo že večje cvetice učenja in skrbi in se mladostno vzpenjajo h križu navzgor. Najlepša cvetka med njimi pa je Gospodov klic, s katerim vas vabi med delavce v svoj vinograd.

Tretji križ je najlepši, krepko se dviga kvišku in polni mladosti in svetem doživljanju. Krasne vrtnice se ga oklepajo, čudovito duhtijo, in se s svojimi prvimi trni zasajajo v les življenja. Ves je obdan z vinsko trto sladkega grozdja in prelepim žitnim klasjem. Na križu pa se blesti zlat kelih in nad njim bela hostija — življenjski cilj in krona duhovništva...

To so bili križi veselega dela mladostnega življenja.

Prišli pa so trije križi trpljenja in spoznanja tega sveta. Težki so in ni čudno,

Moški zbor upokojencev iz Kranja je imel na programu preproste narodne in umetne pesmi. Med pesmimi je občinstvu najbolj ugajala ruska narodna pesem »Dvanajst razbojnikov«.

Mešani zbor upokojencev iz Ljubljane je imel na programu umetne in narodne pesmi. Tudi tukaj je spored rasel od pesmi do pesmi in dosegel višek pri zadnji pesmi na verze Simona Gregorčiča »Nazaj v planinski raj«.

Oba zbora je občinstvo nagradilo z burnim aplavzom. V znak hvaležnosti in priznanja sta oba pevovodja sprejela ob koncu šopek nageljnov.

Po prireditvi smo šli še vsi v cerkev. Tam je domači g. župnik gostom razkazal cerkev in nato se je moški zbor iz Kranja še spomnil naših rajnih s pesmijo »Jaz sem življenje in vstajenje«.

Ob kosilu, ki je bilo v sosednji gostilni, smo si izmenjali misli in se po bratsko pomenili. Za odhod pa sta oba zbora skupno zapela pesem iz Verdijeve opere »Nabucco«.

Hvaležni smo našim bratom iz Slovenije, ki so prišli k nam in nam nudili res pravi kulturni užitek. Po tej poti jim čestitamo in izrekamo najtoplejšo zahvalo in na veselo svidenje.

SELE

(Iz naše farne dvorane)

V soboto, 20. junija, so maturanti in maturantke škofjeloške gimnazije na svojem izletu po Koroškem obiskali tudi Sele. Zvečer so na kulturni prireditvi v farni dvorani nastopili z recitacijami in celo vrsto pevskih točk. Občudovali smo izvežbanost njihovih glasov, posebno solo-pekve in gibčnost podajanja v dveh hrvaških popevkah. Tudi nekaj koroških narodnih so imeli na sporedu; te so nas seveda močno navdušile. Recitacije so bile doživeto podane, samo pretiho za našo manj akustično dvorano. Udeležba pa žal ni bila tolika, kot bi jo naši gostje zaslužili. Vidimo, da za naš kraj sobotni večer ni prikladen čas za večje prireditve.

če so vas včasih spravili skoraj na kolena. Obtočeni in poškodovani so, pa morajo biti taki, ker le taki imajo smisel življenja in zasluženja za večnost. Četrtega, petega in šestega križa se ne oklepajo samo lepe in duhteče rože, marveč tudi trnje trpljenja, razočaranja in celo obrekovanja. Tudi mi smo morda kdaj pa kdaj pripomogli, da je to trnje in trpljenje bujnejše rastlo, za kar pa vas danes iskreno prosimo oprostjenja. Prav gotovo pa je ob teh vaših križih vsajenih tudi mnogo lepih rož našega idealizma, našega dela in naših nekdanjih mladih moči, ki smo jih z vami vred darovali Mohorjevi za razcvet in blagor slovenskega naroda tu na Koroškem, v naši matični domovini in po vsem svetu, kjer je na deset tisoče in stotisoče naseljenih naših bratov in sester — Slovencev. To so rože naših mladih let, ki še danes rastejo in krasijo tudi vaše križe trpljenja, ki so in bodo ostali glavni smisel vašega življenja. Mi in ves naš narod vas bo ohranil in trajnem spominu kot velikega kulturnega delavca in ustvarjavca in Vsemogočni pa vas bo bogato poplačal.

Vsi, ki smo se tukaj zbrali, vam iz srca želimo, da bi tem križem trpljenja sledili še častitljivi križi — leta, katera boste v veselju in zdravju preživljali. Bogu hvaležni se boste ozirali nazaj na vse te križe, da vam je dal moč, da ste jih mogli tako krepko in vztrajno nositi.

V tem smislu in s temi željami vam iskreno voščimo vsega, kar boste v vašem nadaljnjem življenju potrebovali, posebno pa zdravja, da boste s popolnim uspehom mogli dovršiti vašo težko in odgovorno življenjsko nalogo.

Gospod monsignor se je zahvalil za voščila in nam zagotovil, da bo rad še v prihodnjem vodil in skrbel za Mohorjevo in s tem tudi za nas.

Ob njegovem 60-letnem jubileju mu želja tudi uredništvo in uprava Našega tednika, zlasti trdnega zdravja in še mnogo let uspešnega dela. Naj Bog blagoslovi njegova prizadevanja za še večji in lepši razcvet Mohorjeve družbe.

Naslednjo nedeljo popoldne pa so nam prvoobhajanci in drugi malčki v svojem nastopu razodeli svojo notranjo srečo. Prizor »Račun materi« nam je poživil zavest, koliko dolguje otrok svoji materi. Nanj je navezal č. g. Zaletel v skioptičnih slikah zgodbo slovaškega junaka Janouška, nato nas je pa vodil po svojih potovanjih po Afriki. Spoznali smo afriške naravne lepote, življenje in miselnost domačinov, delovanje misijonarjev in še mnogo drugega. Vsi, ki so pazljivo poslušali in gledali, so imeli od predavanja koristen užitek. Zato smo predavatelja prosili, naj še pride in nadaljuje, kar nam je rad obljubil.

Naj omenimo še vesel dogodek v družini našega pevovodje Franceja Čertova. Družina se je pomnožila z rojstvom druge hčerkice Johance. Sveti krst je prejela takoj po božji službi ob navzočnosti prvoobhajancev in mnogih drugih vernikov. Naj se z novorojenko družinska sreča še pomnoži!

VOGRČE

(Materinska proslava)

Na odru naše farne dvorane so napisana tri imena, ki jih je pisatelj Ivan Cankar označil kot tri najvišje vrednote: mati, domovina, Bog. Tem vrednotam je posvečeno naše, četudi skromno kulturno delo.

Prva je mati. Ona nas s svojo besedo in vzgojo vodi k domovini in Bogu. Njo ljubimo, ko gojimo in ljubimo njeno besedo. Njej smo kakor vsako leto tudi letos posvetili en dan: zadnjo majniško nedeljo.

Sodelovali so skoro vsi šolarji, saj je to njihovo veliko veselje, da javno nastopijo, da so oni aktivni, da so lahko ponosni: glejte nas, kaj znamo! Spored je bil zelo obširen in živahen, trajal je dve in pol uri.

Ljudskošolske otroke je pripravila učiteljica gdč. Rozalija Kelih. Na svojem »koncertu« so nam zapeli: Zapojmo krepko pesem vsi, Jaz pa grem na zeleno travco, Laß dir danken, Krasno je sonce, Sinička, Kučkuck und der Esel, Mamica je kakor zarja, Vogelhochzeit, Bežimo tecimo, Le sekaj, sekaj smrečico, Wahre Freundschaft, Lepo mi poje črni kos. Pobčki so se postava-

Naše prireditve

ST. JAKOB — REKA

Graški študentje vabijo na

KONCERT

slovenskih narodnih in umetnih pesmi, ki bo v soboto, dne 27. junija 1970, ob 20.30 uri pri Antoniču na Reki.

Vstopnina 10.— šilingov

Vsi ljubitelji domače pesmi prisrčno vabljeni!

PLIBERK

Slovensko prosvetno društvo »Edinost« v Pliberku vabi na poletno kulturno zabavno prireditev, ki bo v nedeljo, dne 28. junija 1970, ob 20. uri v dvorani gostilne Schwarzl v Pliberku. Gostuje Kulturno društvo iz Prevalj z igro:

»VESELI VEČER NA VASI«

in s tamburaškim zborom.

Prireditev obeta prijeten in zanimiv večer, poln umetniškega užitka in plemenitega razvedrila.

Vabljeni vsi od blizu in daleč. Privedite s seboj tudi Vaše sorodnike, prijatelje in znance!

Odbor

Koroška slovenska mladina vabi na srečanje slovenske mladine treh dežel:

SLOVENIJE, TRZAŠKE IN KOROSKE v nedeljo, 28. junija 1970.

Prireditev bo v nedeljo, 28. junija 1970, ob 9. uri dopoldne na šentjanškem nogometnem igrišču z nogometnim turnirjem treh dežel.

Ob 14.30 bo v veliki dvorani Delavske zbornice v Celovcu skupni kulturni program z baletno in harmonikarsko skupino, s pevskega zbori, recitacijami itd.

Poleg tega bo na sporedu še razstava slik mladih slikarjev iz Slovenije, Trzaške in

Koroške. Prireditev bo zaključil ples.

Pripravljali odbor.

vili s pesmijo: Krivci za klobukom, pa so tudi zavijhтели svoje klobučke z dolgimi peresi! Deklice so zelo ugajale v prizorčku s petjem: Pokažite ročice, pokažite noge. Kaj vse že znajo delati! Upamo, da ne le na odru, ampak tudi doma! Med pesmimi so se vrstile deklamacije.

Erika z Rinkol je zaigrala na harmoniko, zapel pa je sosedov Jurij. Prijetno nas je presenetil Rižnarjev družinski zbor iz Rinkol! Ob Mirci, ki je izvrstno igrala na harmoniko, so prepevali Hanzej, Ančka, Gitka in celo triletna Helga. Iz teh pa bo še nekaj, smo si mislili. Seveda mama je organistka v Rinkolah, pa jih lahko nauči in posluh jim je tudi dala.

Rinkolških otrok je veliko, zato so sami nastopili z igrico: Srečanje. To je zgodba o Popotniku, starem ubogem beraču, nesrečnem brezdolcu. Ob otrocih, ki se pripravljajo na materinski dan in posebno ob dobrima Poldeju in Milki, ki sta tudi že izgubila mater, spozna otroško srečo, pa svojo nesrečo, ko matere ni ubogal, se ni zmenil za njene opomine, za njene žrtve in trpljenje, ampak je popaval, igral, zapravljaj. Sedaj dela pokoro za vse to in se le to želi, da bi mogel pred smrtjo še prositi mater odpuščanja. Medtem, ko čaka Poldeja in Milko, da ga popeljeta na svoj dom, zaspi in prikaže se mu mati, ki ob angelškem petju najprej proslavlja nebeško Mater, ki je tudi le za Sina živela, ob Njem trpela, pa jo prosi za sina, da bi smel k

(Nadaljevanje na 5. strani)

USTANOVITEV ZNANSTVENEGA DRUŠTVA

Vse zainteresirane duhovnike, učitelje, profesorje, študente in vobče vse, ki bi bili pripravljene pomagati pri zbiranju gradiva o problemih koroških Slovencev, vabimo na pogovor o ustanovitvi Znanstvenega društva.

Prvi sestanek in pogovor bo v soboto, dne 27. junija 1970, ob 13.30 (pol dveh) v Celovcu, Volkskeller-Stüberl.

Pavel Zdove Janko Zerter Erik Prunč

Poletne igre v Brežah:

Uspela premiera „Hadrijana VII.“

Iniciatorju in obenem duši poletnih iger, Hannesu Sandlerju, se je za letošnjo sezono posrečilo izbrati posebno delo pesnika Petra Luka — »Hadrijana VII.«

Luke je vzel svoje delo iz življenja. Po-

dal Arnold Putz vlogo dr. Talacrya, škofa iz Caerlena. Kot pravega fanatika za svojo religijo smo videli Josefa Schuhmeyerja. Od prejšnjih iger zelo znanega Roberta Möslacherja bi gotovo vsi radi videli v kakšni

Drama „Hadrian VII.“ je izredno aktualna stvaritev, z dramatičnimi viški in hudo napetostjo vsebino: na cerkvenem prestolu sedi papež, ki ni vreden tega najvišjega cerkvenega dostojanstva. Na sliki prizor: papež (Hannes Sandler) v razgovoru z dr. Talacrynom, škofom iz Caerlena (Arnold Putz).

stavil je na oder moža, ki se bori sam s seboj in tudi v svoji okolici ne najde razumevanja. Končno ga razočara obstoječi red. Slikal je pravega samjača, ki tiči v posvetni oblasti. Na drugi strani pa zapusti to okolje in se skuša prilagoditi miselnosti in potrebam časa. Razna vprašanja ostanejo odprta. Gledavec sme spoznati, da je življenje živo in gibčno in da je več kot fiksiran sistem. (Saj je naloga evangelija vedno spet ta, da prečisti, oplemeniti in posveti oblike, v katerih se znajde Cerkev.)

Hannes Sandler je uspešno podal najprej vlogo Friderika Williama Rolfa. Tako človeka v stiski kakor tudi poduhovljenega je znal z vso vnemo izrazito pokazati občinstvu. Pozneje kot Hadrijan VII. ostane človek, ki ga krasi tako imenovana »angleška trma« in venomer se čuti poklicanega premostiti vse težave — v pravi borbi z Bogom najde pred smrtjo svoj cilj.

Heinz Köppl se predstavi v vlogi nadškofa dr. Courtleighsa iz Pimlica. Ravno ta vloga je precej zahtevna. Zelo dobro je po-

večji vlogi. A ravno vloga kardinala Ragna je zelo zahtevna. Kot jezuitski general nastopa Raimund HERNSTEIN. V ženskih vlogah smo videli: kot Ms Crowe Ireno Schuhmeyer in Nežo je igrala Heidelore MILLONIG.

V manjših vlogah se nastopajo: Heinz Neunteufel, Valentin Pagitz, Hans Untergrasser, Franz Berger. Scenerijo je pripravil prof. Hannes Sandler, glasbo je poskrbel prof. Norbert Artner, maske pa Julius Sternitzky.

Hadrijan VII. je najbolj uspešno delo Petra Luka. V Londonu, na Brodwayu, v Hamburgu, na Dunaju je žel uspehe. Stavilo se je vprašanje, kako bo uspelo delo sanjajočega človeka, ki nosi v sebi poteze raznih znamenitih ljudi? Premiera v soboto obeta, da si bo Hadrijan VII. osvojil Petrovo goro. Pri premieri sta bila navzoča namestnik deželnega glavarja dr. Weißmann in Suchanek. Drugače so bile vrste skromno zasedene — nekateri so pač dali prednost svetovnemu nogometnemu prvenstvu.

PRI NAS NA KOROŠKEM

(Nadaljevanje s 4. strani)

njej. Njena prošnja je uslišana, dovolj je bilo sinove pokore, sedaj bo smel za večno k svoji materi.

Za večje dekličje je pripravila več prizorov s petjem in rajanjem naša neumorna delavka gdč. Milka Hartmanova. Saj toži nad starostjo in slabostjo, pa zelo rada pomaga in kar bolj mladostna je med mladino. Ima pa dovolj velik »magazin« svojih pesmic in skladb in nekaj od teh je darovala Vogrčam. Njene pesmi so preproste, a melodiozne in prav zato prijetne in so nam bile tako všeč: Kolo, Romarska, Mamice imamo radi, Uboga sem ciganka, Perice... Vse prizorčke je gdč. Milka spremljala s kitaro, deloma je igrala na kitaro še Olipova Micka.

Zelo posrečena in originalna igrice je bila: »Mirko in abeceda«. Napisal jo je znani mladinski pisatelj Mirko Kuncič, ki živi sedaj v Argentini in nam je znan zlasti po prelepi materinski igri: »Triglavska roža«, ki smo jo uprizorili kot otvoritveno igro v novi farni dvorani in je šla že preko tolikih slovenskih odrov v Evropi in Ameriki. Na smešen in zabaven način pokaže napake in predvsem hoče z zgodbami vzgajati. Mirko, ki ga je zelo naravno podajal Škofov Maksi, je pravi tič, lenuh, nagajiv, le neumnosti mu rojijo po glavi in kadar kaj zine, je smeh v razredu. Učitelj (Peter Visočnik) mu našteva litanije napak. Ko je zopet zaprt in bi se moral učiti v šoli, se dela norca iz učitelja. »Figo se bom učil! Vse črke se pojte solit! Bom rajje malo zadremal!« Ko pa zadrema, se mu v sanjah prikazujejo črke, vsaka nekaj pove o Mirku in v vse skupaj sestavi besedi: MIRKO LENUH. Ker jih je sovražil, se hočejo nad njim maščevati, ga pretepajo, za lase vlečejo. Mirko tako kriči, da prihiti učitelj v razred. Mirko misli, da so ga črke hotele ubiti, učitelj pa mu razloži, da so bile le sanje. Učitelj ga začne učiti pesem, da bo povedal mamici za materinski dan, Mirko jo takoj zna in sedaj postane Mirko dober.

Priprava materinskega dne zahteva veliko truda, požrtvovalnosti, toda le taka pot vodi do uspeha. Bili so srečni otroci in starši, le kar premajhna je bila dvorana. Lažje je seveda govoriti vzvišeno o kulturi kot nekaj napraviti, toda začeti je treba s podlago. Brez znanja materine besede ne bo nobenega kulturnega dela.

Z materinsko proslavo smo gostovali tudi v sosednjih Gorenčah.

Že kar navada je postala, da pridejo k nam vedno gostovat gojenke šentruperske gosposladijske šole. Na pustni terek so nas bogato pogostile z bolj veselimi sporedom, 12. majnika pa so ponovile zaključno prireditve. Za dečve je gostovanje veselje, nekak izlet, za nas pa, ki sami ne moremo pripraviti večjih stvari, ugodna priložnost, da vidimo doma veliko lepega, poučnega, zabavnega in spoznamo, da gosposladijske gojenke ne znajo le pripraviti hrane za želodec, ampak tudi za duha in srce.

ST. VID V PODJUNI

Pevski zbor našega društva »Danica« bo letos poleti spet prirejal koncerte za tujce, da jim posreduje lepote slovenske pesmi. Take prireditve so se v prejšnjih letih vselej obnesle, številni gostje pa so mogli odnesti iz naših krajev vtis, ki ga jim ni hotelo pokazati nobena višja ustanova, kajti tisti gospodje zamolčijo pač tako radi, da Koroška le ni čisto nemška, da živi na južnem Koroškem narod, ki hoče živeti svoje lastno življenje, v svojem jeziku, svojih običajih.

Prejšnjo soboto je nastopil zbor »Danica« v Šiški pri Ljubljani ob proslavi 25-letnice osvoboditve slovenskega naroda izpod nacističnega jarma in počastitvi obletnice Glavnega poveljstva NOV. Moški in mešani zbor pod vodstvom Hanzeja Kežarja je v skoraj dvournem sporedu pokazal številnim obiskovalcem vse odtenke lepote slovenske narodne in umetne, predvsem pa pesmi koroških Slovencev.

Prepričani smo, da bo zbor s to kvaliteto

Velika počastitev iz Ellwangena

Dne 18. junija sta se iz Ellwangena v Nemčiji, iz kraja, kjer je bil sv. Metod v letih 870—873 v ječi, pripeljala na Koroško k pisatelju dr. Metodu Turnšku župan mesta Ellwangena Karl Wöhr in mestni notar dr. Paul Mack. S seboj sta pripeljala veliko svečo v čast sv. Metodu z grbom mesta Ellwangena. S Koroškega je pisatelj dr. Turnšek pospremlil odlična gosta v Panonijo, ki ji je pred 1100 leti vladal slovenski knez Kocelj in kjer je sv. Metod bil prvi panonsko-slovenski nadškof in metropolit sirmijski. Še isti dan je zvečer v Mariboru v Marijini cerkvi bila na Slomškovem grobu svečanost, h kateri so se zbrali mariborski škof dr. Vekoslav Grmič, bogoslovni profesorji in mariborski bogoslovci. Pomožni mariborski škof je kot zastopnik škofa dr. Držičnika, ki je bil v Rimu, pozdravil goste in se zahvalil za tako pomembno darilo, jubilejno svečo iz Ellwangena, ki naj bi bila dokaz poravnave za krivico, storjeno sv. Metodu leta 870 v Regensburgu, dokaz sprave med narodi in pobuda za delo za cerkveno zedinjenje, hkrati pa naj bi sveča, ki bo gorela nad Slomškovim grobom, bila nekako naša skupna prošnja, da bi veliki Slomšek, ki nam je tako rekoč na novo odkril sv. solunska brata, slovenska blagovestnika, kmalu bil proglašen za blaženega in svetnika ter vsem postal vzornik v velikem ekumenskem apostolatu.

Bogoslovci so zapeli himno v čast sv. Cirilu in Metodu, prevzvišeni g. škof je svečo blagoslovil, župan mesta Ellwangena Karl Wöhr pa je skupaj s pisateljem Turnškom svečo postavil na svetilnik nad Slomškovim grobom v prezbiteriju mariborske Marijine bazilike ter svečo prižgal. Bogoslovci so za zaključek zapeli še lepo Marijino pesem.

Odlične goste je škof dr. Grmič povabil v novo bogoslovno semenišče na ogled moderne stavbe in bogoslovne kapele. Na oltarju v kapeli je že stalo nekaj novomašnih kelihov za posvetitev. Gostje so izrekli vse priznanje moderni, praktično in okusno zgrajeni semeniški stavbi, lični, prijetni kapeli ter lepim umetninam slovenskih kelihov.

Vsi trije gostje so v bogoslovnem semenišču tudi prenočili ter drugi dan nadaljevali pot po Panoniji. Ogledali so si Ptujsko goro, starodavni Ptuj, kjer je v mestni hiši bila pravkar zanimiva in poučna razstava: Ptuj skozi stoletja, ptujsko mestno cerkev in ptujski grad, v okolici pa se ustavili v Budini na rojstnem domu pisatelja Turnška. Tu so bili pogoščeni s panonskimi narodnimi jedmi.

Gospoda iz Nemčije sta zelo občudovala lepo panonsko deželo v ravnini in po hribovih in gričkih. Z avtom so hiteli skoz

Zemljo tistemu, ki jo obdeluje

Velika Britanija je dežela, kjer je še vedno največ zemlje v rokah veleposestnikov, ki zemlje ne obdelujejo sami, ampak jo dajejo v zakup. Vendar tudi v Vel. Britaniji prehaja čedalje več zemlje v roke tistih, ki jo obdelujejo. Tako je bilo npr. leta 1914 v zakupu nič manj kot 89 % obdelovalnih površin. V naslednjih letih je ta odstotek padal, kot sledi: 1921. leta 80, 1943. leta 67, 1950. leta 62, 1960. leta 51 in 1969. leta še 48 % od celotnih kmetijskih površin.

Približno tako kot obdelovalne površine nazaduje tudi število kmetij, ki so v zakupu. Leta 1960 jih je bilo 44, l. 1969 pa le še 39 %.

Ali bo zemlja tudi vnaprej prehajala v roke tistih, ki jo obdelujejo? Vsekakor, pač pa počasneje kot dozdaj. Že iz zgornjih števil je razvidno, da je površina najete zemlje v letih 1960—69 padla le za 5 %. V zadnjem času namreč kupujejo zemljo tudi podjetja in bogataši v mestih, bodisi zaradi naložbe kapitala ali zato, da organizirajo kmetijsko proizvodnjo, kakršna se jim zdi dovolj perspektivna.

Površina kmetij, ki jih imajo obdelovalci v lasti, znaša poprečno po 100 akrov (40,42 ha), onih, ki so v zakupu, pa 130 akrov.

in tem prizadevanjem svojih pevk in pevcev požel upravičeno priznanje koroških in drugih poslušavcev tudi za naprej, mislimo pa tudi, da bi bila umerena kdaj kaka turneja po drugih krajih, tako po Koroškem in Avstriji kot tudi v zahodnih in severnih evropskih državah.

Ormož, Ljutomer, Radence do Radgone. Po avstrijski strani so se vračali nazaj na Koroško in spotoma še vedno izrekli čast deželi, ki je povezana s slavnim spominom na kneza Koclja in slovenskega blagovestnika sv. Metoda.

Tretji dan sta ellwangenški župan in notar v spremstvu pisatelja Turnška obiskala Spodnjo Koroško, gorski svet pod Kolušo in Obirjem, Sele, kjer se pevski zbor in selski rajevci pripravljajo na izlet in na romanje v Ellwangen, kjer bo v nedeljo, 12. julija, velika slovesnost v čast sv. Metodu. Mestna občina bo namreč odkrila veliko skulpturo (marmornat kip) v čast nekdanjemu jetniku sv. Metodu. Zelja g. župana je, da bi pri tej slovesnosti nujno bili navzoči tudi Slovenci iz Panonije in Koroške, saj sta ti dve deželi v zgodovini bili tesno povezani z gosposladijskim škofom (tja do 950). Mesto Ellwangen želi slišati slovensko besedo in pesem ter videti slovenske narodne noše. Gospod župan je slovenskim gostom s Koroškega že rezerviral prenočišče in oskrbo v ellwangenškem gradu.

Gojite zdravilne rastline ter dišavnice

TIMIJAN — THYMUS VULGARIS

Timijan je večletna zdravilna aromatična rastlina (spada k ustnaticam). Posušena droga tega polgama s plazečim in razvejanim stebлом se uporablja v gospodinjstvu za začimbo omak, zato naj bi bilo v vsakem vrtu nekaj grmičkov timijana skupaj z drugimi aromatičnimi rastlinami.

Na 30 do 40 cm dolgih vejicah so majhni nasprotni si stoječi listi jajčaste oblike, ki prijetno diše, na koncu vejic pa so glavice cvetov. Cveti so svetlo vijoličasti.

Timijan dobro uspeva v lažjih apnenastih tleh, na prisojni in zaščiteni legi. Premaša sušo in je primeren za skalnjake. Zelišče spravljamo, ko zraste 15 do 20 cm in režemo vejice tik pred cvetenjem, ali pa v času, ko cvete (od maja do junija). Sušimo ga v majhnih snopičih v senčnih prostorih.

Znana je uporaba droge kot kuhinjske začimbe, kot zdravilo pa za ublažitev kašlja in pri napanjanju in driskah. Učinkovita sestavina timijana je aromatično olje in čreslovina.

Razmnožujemo ga z delitvijo močnejših grmičev, s potaknjenci ali pa si vzgajimo sadike iz semen. Sadike sadimo v razdalji 25 cm.

NAVADNI REGRAT — TARAXACUM OFFICINALE

(Löwenzahn)

Regrat je nezaželen in nadležen plevel, ki zelo bujno raste po travnikih, vrtovih in poteh, vendar pa ni popolnoma nekoristen. Ta zelenjava je bogata hranilnih snovi. Njegovi krhki spomladanski listi so priljubljeni kot grenka solata in vsebujejo po novih izsledkih — ne le listi, temveč tudi korenine — pomembne zdravilne snovi, ki zdravijo obolenja zaradi pomanjkanja vitamina C v prehrani (skorbut). Navadni regrat je važno zdravilo za jetra in žolčnik. Tako je že v starem veku, pa tudi v ljudskem zdravilstvu služil beli sok regrata kot zdravilo za otekla jetra.

Danes je cenjena v tovarnah za izdelovanje zdravil kot važna droga zlasti korenina regrata. Najbolj razširjena je dvoletna korenina in to spomladanska, ki je bolj kakovostna. Izkopljemo jo, kakor hitro zrasteta prva dva spomladanska lista. Posušeno se nato dodaja drugim zdravilnim rastlinam in se uporablja kot čaj pri boleznih jeter ter žolčnika zaradi spodbujanja k izločanju žolča. Uporablja se čaj tudi pri neješčnosti in drugih prebavnih motnjah, ker grenčica podpira izločanje prebavnih sokov (ti. stomachicum).

REKORDEN IZVOZ AVSTRIJSKIH SMUČI

Avstrijski izvoz smučí v Združene države Amerike se razvija izredno ugodno. Od 1968 do 1969 so se dobave povečale po vrednosti od 3,2 milijona na več kot 6 milijonov dolarjev (ali okoli 150 milijonov šilingov). S tem Avstrija ni le ohranila svojega prvega mesta med dobavami smučí v Združene ameriške države, ampak je ta položaj še znatno izboljšala.

SPORT DOMA IN PO SVETU

Svetovno nogometno prvenstvo v Mehiki končano

Brazilija svetovni prvak 1970

Predno preidemo na finale, naj še poprej nekaj vrstic napišemo o semifinálnih tekmah svetovnega nogometnega prvenstva, ki sta bili v sredo, 17. junija: Italija—Nemčija 4:3 (1:1); Brazilija—Urugvaj 3:1 (1:1).

Torej kot smo videli, sta obe semifinální tekmi do določene mere izpolnili pričakovanja, v dokajšnji meri pa sta ju presegli. To velja zlasti za tekmo med Italijo in Zahodno Nemčijo. Vobče sta bili obe moštvi še kar izenačeni. V prvem polčasu so bili Italijani v delni premoči, v drugem pa so začeli močneje pritiskati Nemci, ki so bili pred nasprotnimi vrati izredno nevarni. Ker je bil ob zaključku tekme izid neodločen, so morali poseči po podaljških, ki sta prinesla res izreden športni užitek.

Nevarne situacije so se vrstile druga za drugo kot na tekočem traku. V napad so se podajali celo branilci in goli — eden lepši od drugega — so ustvarjali napeto ozračje. Italijani so v drugem delu zaigrali učinkoviteje in so več kot zaslužen odesli zmago. Nemci so dali vse od sebe, da bi izsilili svoje napredovanje, vendar pa proti razigranemu italijanskemu napadu niso našli primerne protiorožja.

V drugem polfinalu je Brazilija ugnala

Urugvaj v tekmi, v kateri je padlo manj golov, vendar lahko rečemo, da so Brazilci imeli to srečanje trdno v svojih rokah. Urugvaj vsekakor ni bil nasprotnik, kate-rega bi lahko podcenjevali, vendar se moštvo pozna, da v njenih vrstah ni igral več odlični Rocha, gonilna sila enajstorice, ki se je bil poškodoval že v začetku nogometnega prvenstva. Brazilci so imeli tako olajšano delo in tudi odlični vratar Mazukiewicz (Urugvaj) ni mogel preprečiti poraza svojega moštva.

Za tretje mesto: Nemčija—Urugvaj 1:0 (1:0)

V soboto sta Zahodna Nemčija in Urugvaj odigrala tekmo za tretje mesto. Tokrat je Nemčija z mnogo sreče premagala Urugvaj s tesnim rezultatom 1:0 (1:0) in se je tako uvrstila na tretje mesto na lestvici svetovnega nogometnega prvenstva. Ta zmaga, ki je v pravem pomenu besede do zadnje sekunde visela na tako imenovani zlati nitki, je za nemško reprezentanco majhna uteha za poraz v semifinálu proti Italiji.

Brazilija—Italija 4:1 (1:1)

V nedeljo pa je bil na sporedu toliko pričakovani nogometni finale med Brazi-

V semifinálnih tekmah med Brazilijo in Urugvajem na svetovnem nogometnem prvenstvu v Mehiki je Brazilija premagala Urugvaj z rezultatom 3:1; tekma je bila v Guadalajari. Urugvajec Cubilla (v sredini) je prvi zatresel brazilsko mrežo, a kaj pomaga, ko se pa nogometna tekma igra 90 minut. In v tem času so Braziljanci izenačili, nato pa zabili še dva efektna gola.

Avstrijci so na mednarodnem tekmovanju kajakašev in kanuistov na divjih vodah, na reki Passer v Meranu na Južnem Tirolskem, zares pokazali svetovno formo. Nastopilo je 300 veslačev iz 16 držav. Proga je bila dolga šest kilometrov. Na sliki sta celovška veslača kajakaša Helmut Steindl (desno) in Heimo Müllereritsch, ki sta premagala nemški (ZRN) in češkoslovaški kajak, v spustu pa sta bila tretja za češkim in vzhodnonemškim čolnom.

JUGOSLOVANSKI NOGOMET

Olimpija se je rešila

To nedeljo sta se slovenska zastopnika v jugoslovanskem nogometnem prvenstvu držala prav dobro. Največje zanimanje je vladalo seveda za tekmo med ljubljansko Olimpijo (kandidat za izpad) in kragujevskim Radničkim. Olimpija je igrala celo doma in bi morala po teoretičnih prerokovanjih zmagati. To se ji je tudi posrečilo, ampak silno, silno težko in to celo v zadnjih desetih minutah, potem ko je že vse kazalo, da je izgubljeno. Težko je videti take tekme, da neko moštvo, v tem primeru ljubljanska Olimpija, vodi z 21 koti, nasprotnik je potisnjen popolnoma v obrambo, ne more zmagati z več goli razlike. Kakor rečeno šele v zadnjih minutah igre se je Olimpijinemu napadalcu Oblaku posrečilo zatresti samo enkrat nasprotnikovo mrežo. No, seveda je to vseeno, samo da je prišla odločilna zmaga. Olimpija se je praktično rešila — po čudežu — izpada, potem ko je kar šestkrat zapovrstjo zmagala, doma in na tujem. Pravzaprav je to velik podvig nekega moštva, ki si je bilo svesto, da so samo zmage rešitev.

Tudi drugo slovensko moštvo, in sicer Maribor, je igralo doma z nižkim Radničkim, kakšen slučaj, obe slovenski moštvi sta igrali s klubom istega imena, in ga premagalo z lepim rezultatom 2:0. Tako je Maribor opral sramoto pred 14 dnevi, ko ga je Partizan naklestil kar s 7:1.

Radentajnske sanje so splavale po vodi

Možnosti Radentheina, da bi prišel v avstrijsko nacionalno ligo v sezoni 1970/71, kot edino koroško moštvo, so mimo. Magnetovci so izgubili tekmo v Linzu proti SVS z rezultatom 1:2, medtem ko je njihov nasledovalec WSV Fohnsdorf doma premagal Rosental s 3:0 in si je priboril vstop v nacionalno ligo. Korošci imajo sicer še možnost, toda samo teoretično: zmagati bi morali Hönigsberg s sedmimi goli razlike, potem bi bili še v svojem razredu prvi.

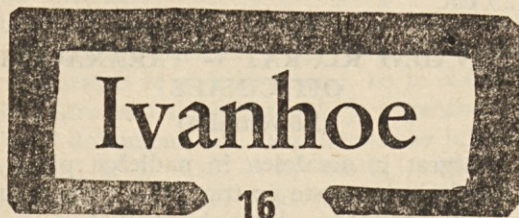
perjanicami čelad. Tako so stali, medtem ko sta turnirska maršala s strogo natančnostjo pregledovala vrste, da vidita, ali ni katera obeh strank močnejša ali šibkejša od določene števila. Toda števili sta se točno ujemali. In tedaj sta se maršala umaknila z borišča in Viljem de Wyvil je z gmečim glasom zaklical odločilni besedi: »Laissez aller!«

Še tisti mah so zabučale trobente, kopja borcev so se zdajci pobesila in legla v opore, ostroge so se zadržle v boke konj in obe vrsti nasprotnih vojev sta v skok zdrveli druga proti drugi. Tresk, s katerim sta tresčili sredi borišča, so slišali miljo naskoli. Zadnji vrsti obeh vojev sta se nekoliko počasneje spustili naprej, da bi nadomestili izgube in pomagali izrabiti uspehe zmagovitih tovarišev.

Posledice spopada niso bile vidne takoj, zakaj prah, ki ga je vzdignila tolikšna množica konjskih kopit, je zatemnil zrak; celo minuto je trajalo, preden so koprneči gledalci razločili uspeh. Ko se je prah poleg, je ležala polovica vitezov vsake stranke na tleh; mekatere so podrli spretna kopja nasprotnih borilcev; a druge teža protivnikov in sila njihovega zaleta, ki je gazil konje in može. Nekaj se jih je vtem pobralo in navalilo peš na tiste nasprotnike, ki jih je doletela enaka nesreča; oni pa, ki so dobili take rane, da niso bili sposobni za nadaljnji boj, so ustavljali kri s prepaskami, izkušaje se rešiti iz meteža. Kar je ostalo vitezov na konjih, so malone vsi polomili kopja v prvem besnem udaru in so se zdaj borili z meči mož proti možu, zaganjaje vsak svoj bojni klic in udrihaje drug po drugem, kakor bi jim šlo v resnici za čast in življenje.

Ta hrup je še pomnožilo nastopanje obeh rezervnih vrst, ki sta se zapodili tovarišem na pomoč. Pristaši Briana de Bois-Guilberta so vpili: »Ha! Beau-séant! Beau-

Walter Scott — Vladimir Levstik:

Nekako tedaj je prišel tudi Cedric Sas, ki ga je spremljala danes samo lady Rowena, ne pa tudi Athelstane. Ta saški gospod je namreč odel svojo visoko in silno postavo v železje in se uvrstil med bojevnike; v Cedricovo veliko začudenje si je izbral stranko templjarskega viteza. Sas je resno očital prijatelju to nepremišljenost v izbiri stranke. Dobil pa je le odgovor, kakršne dajejo ljudje, ki so bolj trdovratni v vztrajanju na svoji poti nego zgovorni, kadar jo je treba opravičiti.

Svoj prvi, ako ne tudi edini razlog, zakaj se je pridružil stranki Briana de Bois-Guilberta, je Athelstane previdno zamolčal. Dasi je namreč iz prirojene brezbriznosti zanemarjal vse, s čimer bi se mogel prikupiti lady Roweni, je bil vendar jako dovteten za njene čare in je smatral svojo ženitev z njo za tembolj gotovo, ker so Cedric in ostali njeni prijatelji že izrekli soglasje. Zato je ponosni, dasi malomarni lord Conningsburški le težko utajil svojo nejevoljo, ko je včerajšnji zmagalec nameril čast, katero je imel pravico podeliti, prav lady Roweni. V kazen za to naklonjenost, ki se ni ujemala z njegovimi snubaškimi načrti, je Athelstane, zaupaje v svojo moč in bojno spretnost, katero so občudovali vsaj laskači, sklenil odreči razdedinjenemu vitezju svojo mogočno podporo in ga mimo tega seznaniti s težo svoje bojne sekire, ako se ponudi ugodna prilika.

De Bracy in drugi vitezi iz okolice princa Johna so se na njegov migljaj pridružili

stranki izzivalcev, kateri je želel John zagotoviti zmago. Z druge strani pa se je mnogo vitezov, tako angleških kakor normanskih, domačinov in tujcev, priglasilo k nasprotni četi, tem rajši, ker je imela za vodjo razdedinjenega viteza, ki se je izkazal tako odličnega bojevnika.

Ko je princ John opazil, da je prispela izvoljena kraljica dne, ji je zajahal naproti z vso tisto vlnudnostjo, ki mu je kaj dobro pristajala, kadar se mu je zljubilo ubrati tako struno. Snel je čepico, skočil s konja in pomagal lady Roweni na tla; tudi njegovi spremljevalci so se odkrili in eden najodličnejših je razjahal, da bi ji držal prusca.

»S tem,« je rekel princ John, »dajemo dolžni zgled vdanosti do kraljice lepote in ljubezni; sami jo hočemo povesti k prestolu, ki je pripravljen zanjo. — Gospe in gospodične,« je dejal, »služite svoji kraljici, ako želite, da vas kdaj doleti enaka čast.«

Tako govorec je princ spremil Roweno k častnemu sedežu nasproti svojega prestola; najlepše in najodličnejše dame so se gnetle za njo, da bi dobile sedeže kar najbližje pri svoji začasnih vladarici.

Komaj je lady Rowena sedla, jo je pozdravil v novem dostojanstvu slovesni zatrobljaj godal, ki se je malone utapljal v vriskanju množice. Sonce je vtem žarko in jasno sijalo na svetlo orožje vitezov obeh nasprotnih čet, ki sta se zbirali vsaka na svojem koncu borišča, posvetujoč se med seboj, kako bi najbolje postavili bojno črto in vzdržali spopad.

Nato so glasniki zapovedali molčanje, da se prečitajo turnirski zakoni. Ti zakoni so bili zamišljeni tako, da so nekoliko ublaževali nevarnosti današnjega dne, zakaj boj se je moral vršiti z nabrušenimi meči in ostrimi kopji.

Borilcem je bilo prepovedano suvati z meči; dovoljen je bil samo udarec. Razglasili so, da sme vitez po mili volji rabiti bat ali sekiro, bodalo pa je prepovedano orožje. Vitez, ki je padel s konja je mogel peš

nadaljevati boj s katerimkoli nasprotnikom v enakem položaju, a jezdec ga v takem primeru ni smel napasti. Ako je mogel kak vitez pritisniti svojega nasprotnika h kraju borišča, tako da se je s telesom ali orožjem dotaknil ograde, je moral leta priznati, da je premagan, in njegov konj in oklep sta bila zmagalcu na razpolago. Kdor je podlegel tako, se ni smel več udeleževati boja. Ako je bil kak bojevnik pobit na tla in ni mogel vstati, je smel njegov opoda ali paž prihiteti na borišče in potegniti gospodarja iz gneče; seveda so ga smatrali potem za premaganega in konj in oklep sta mu zapala. Boj je moral prestati, kakor hitro bi vrgel princ John svojo vojvodsko palico na tla; tudi to je bila običajna previdnost, ki je služila v preprečenje nepotrebnega krvolitja. Vsakega viteza, ki bi prekršil turnirska pravila ali drugače grešil zoper šege poštenega vitezstva, je čakala kaznen, da ga razorože in z obrnjenim ščitom zadenski posade na okolje, kjer bo za svoje nevitško ravnanje izpostavljen javnemu zasmehu. Objavo teh pravil so zaključili glasniki z opominom, naj stori vsak dobri vitez svojo dolžnost in si zasluži milost kraljice lepote in ljubezni.

Po tem oznanilu so se glasniki umaknili na svoja mesta. Z vsakega konca ograde je prihajala na borišče dolga procesija vitezov in se razvrstila v dvojno vrsto. Vojvoda vsake čete je imel svoje mesto sredi prve vrste, a zavzel ga je šele tedaj, ko je skrbno uredil oddelek in postavil slehernega na pravi kraj.

Lepo, a tudi vznemirljivo je bilo gledati toliko hrabrih borcev na čilih konjih in v bogatem orožju, pripravljenih za strašni boj. Nalik železnim stebrom so sedeli v svojih bojnih sedlih in čakali znamenja za spopad z enako nestopnostjo kakor njihovi plemeniti žrebci, ki so neučakano rezgetali in grebli s kopiti po tleh.

Vitezi so držali kopja ravno navpik; njih svetle osti so se iskriale v soncu in praporci, s katerimi so bila okrašena, so frfotali nad

* Začnite!

SOMMERSET MAUGHAM:

Rdečelasi berač

Tisto leto sem dopust prebil v Mehiki. Potem ko sem bil dva tedna v glavnem mestu Mexico Cityju, sem z vlakom odpotoval v Vera Cruz ter nameraval še isti dan odpluti z neko angleško ladjo v London. Mesto pa mi je bilo zelo všeč in odločil sem se, da bom ostal še nekaj dni.

Vzel sem sobo v hotelu »Deligencias«, ki je bil tik morske obale. Ves prvi dan sem prebil ob ogledovanju starega dela mesta. Tam so bile ozke ulice in otroci so se igrali na njih. Bil sem tudi v dveh starih cerkvah, ki so jih zgradili še španski osvajalci. Ko sem končal z ogledom starega dela mesta, je sonce že začelo zahajati.

Spet sem se znašel v pristanišču in sedel sem na vrt neke restavracije, v kateri je vsaka miza bila pod kokosovo palmo. Naročil sem si pijačo in ogledoval ljudi, ki so hodili mimo. Tu so bili Indijanci, črnici, kreoli in Španci.

Ko se je popolnoma stemnilo, so bile vse mize na vrtu zasedene. Mehikanci so glasno govorili in se smejali.

Od prodajalca, ki je hodil okrog, sem kupil časnik in se zatopil v branje.

Čez nekaj časa je moja pozornost privabil berač, ki je hodil od mize do mize in z iztegnjeno roko prosil za miloščino. To, kar me je presenetilo, so bili njegovi rdeči lasje in brada. Bodli so v oči v tej množici temnolasih Mehikancev. Brada mu je segala do pasu, razmršeni lasje pa so kazali, kot da skoznje že leta ni šel glavnikov zob. Nosil je samo hlače in bombažno majico. Nikoli še nisem videl tako suhega človeka. Ni bil star. Ni mogel imeti več kot 40 let. Spraševal sem se, kaj ga je pripeljalo v tako žalostno stanje.

Molče je z iztegnjeno roko hodil ob mizah. Gotovo je menil, da že njegova pojava povsem zadostuje, da izzove usmiljenje. Pred vsako mizo je nekaj časa stal in, če se gostje niso zmenili zanj, je šel počasi naprej. Če mu je kdo dal kovanec, se je vedno priklonil.

Ker nisem imel drobiža, sem mu po špansko rekel, da čaka zaman.

Vendar se za moje besede sploh ni zmenil. Pred mano je stal prav toliko časa kot pred drugimi mizami. Nikoli še nisem vi-

del tako bednega človeka. Nekaj groznega je bilo v njegovi pojavi. Ni bil videti popolnoma normalen. Nazadnje je odšel.

Naslednji dan je bilo zelo vroče in, čim sem pokosil, sem odšel na vrt tiste restavracije. V prijetni senci kokosove palme sem pil pivo. Zvečer so ulice spet oživele in spet so bile vse mize zasedene kot prejšnji večer.

Tudi ta večer je prišel rdečelasi berač in hodil od mize do mize. To pot se pri meni ni ustavil. Menil sem, da si me je zapomnil od prejšnjega dne in da meni, da nima smisla spet poskušati.

V Mehiki so rdečelasi velika redkost. Vprašal sem se, ali je bil morda mornar,

gotov, da sem ga poznal in da sva se pogovarjala, še vedno pa se nisem mogel spomniti, kje je bilo to. Čeprav je bilo očitno, da je Anglež ali Američan, se ga nisem upal nagovoriti. Ko je spet šel mimo, ne da bi bil obstal pri moji mizi, ni niti z eno kretnjo dajal vtisa, da se me spominja.

Izginil je v množici pešcev, ko sem se nenadoma spomnil, od kod ga poznam.

Njegovega imena se še nisem mogel spomniti, vsega ostalega pa sem se dobro spominjal. Verjetno me je spoznal, saj se v dvajsetih letih nisem spremenil in to je bil vzrok, da se, razen prvi dan, sploh ni ustavljal pri moji mizi.

Spoznal sem ga pred dvajsetimi leti. Bil sem na dopustu v Rimu in vsak večer sem večerjal v restavraciji v ulici Sistina.

MILKA HARTMAN:

Nezvesti ptič

Večer in maj
in tihi gaj...
Vonjave šepetajo,
vmes sapice pihljajo.

»Kraljevi ti
moj ženin si,«
je ptička milo pela,
ob kljun mu kljunček
dela.

Je odletel —
in k drugi šel
zdaj ptičici boječe —
kaj neki ta poreče...?

Na vejci sta
se ptička dva
nazibala veselo —
se dvoje srčk je vnelo...

Zdaj ptiček bil
je kljun svoj skril
pod perje si — nerodno;
on ljubil je svobodno.

»Oj ptiček moj!«
je rekla koj,
»če nimaš ljube svoje,
le pojdi v gnezdo moje!«

Zavržena
je ptičica
prepevala zdaj sama.

Nje pesem je
premnogih že
deklet skrivnostna drama.

ki je zapustil ladjo in postopoma padal vse niže, dokler ni prispel na beraško palico.

Po rdečih laseh, bradi in modrih očeh sem sklepal, da je Anglež ali Američan.

Tisto noč zaradi hude vročine sploh nisem mogel spati. Ležal sem buden in razmišljal. Nenadoma mi je padlo na pamet, da sem tega berača že nekje videl. Nisem pa se mogel spomniti kje in kdaj.

Tudi naslednji dan sem v Vera Cruzu prebil kot prejšnja dva. Opazoval pa sem bolj pozorno berača, ki je stal pri mizah v bližini. Bil sem že popolnoma prepričan, da sem ga že nekoč videl. Bil sem celo

Tam je bilo moč dobiti izvrstne makarone in steklenico dobrega vina. V to restavracijo je hodila tudi skupina Angležev in Američanov, ki so študirali književnost v Oxfordu, počitnice pa so prebili v Rimu. Seznanil sem se z njimi in vsak večer smo se dolgo pogovarjali o književnosti in umetnosti.

Ta berač je bil Američan in mu tedaj ni bilo več kot 25 let. Vedno je bil elegantno oblečen in je bil prav čeden s svojimi rdečimi lasmi in modrimi očmi.

Pogosto je govoril o Srednji Ameriki, kjer je delal kot uslužbenec ameriške Uni-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Resnično, a neverjetno

Angleški kralj Jurij I. ni znal angleško. Živel je od leta 1660 do 1727 in je bil po rodu Nemec.

Francoški cesar Napoleon Bonaparte je postal že s 25 leti general, vendar pozna zgodovina še mlajše generale. Francoz Morceau je dosegel to čast že z 22 leti.

Jajca želve ostanejo tudi po kuhanju tekoča.

Pajek sne vsak dan 20-krat toliko kakor sam tehta.

Neka vrsta muh leti nazaj prav tako hitro kakor naprej.

Vroča voda hitreje zmrzne od mrzle.

Znani italijanski pesnik Petrarca je sovražil slavca. Njegova najdražja živalca je bila žaba.

Stenica lahko živi 6 let brez vsake hrane.

Mnogo žuželk ima ušesa na nogah.

Zirafa ima 50 cm dolg jezik.

Skoraj polovica zemeljskih prebivalcev se preživlja z rižem.

Med stotisoči dreves na pariških ulicah raste samo en hrast.

Šopek misli

Človek je sestavljen iz samih nasprotstev. Kar je njegovega, ga ne mika, in v svojih nebrzdanih željah koprne po vsem onem, kar ne raste ob njegovem plotu.

Če storiš kaj dobrega, se malokdaj izve; a stori kaj slabega, pa se bo takoj izvedelo kilometre daleč.

Dva šoferja se srečata na cesti, oba stopata lepo peš.

Prvi: »Pravzaprav je zdravo takole peš hoditi.«

Drugi: »In kdaj imate vi sodno obravnavo?«

Rojak, ki je začel slikati. — »Ali si že kaj prodal, odkar slikaš?« — »O da, svoj zimski plašč in fotografski aparat.«

Na letovišču. — Turisti ogledujejo pastirja in živino na paši. »Ali vam da tale krava dosti mleka?« vprašajo pastirja. — »Sploh ne!« — »Tako? Zakaj pa ne?« — »Ker je vol!«

Čudno. — Mimica: »Očka, kdaj pa me je štonklja prinesla?« — Oče: »Prvega avgusta.« — Mimica: »Glej, no, to je pa ravno na moj rojstni dan.«

séant!* — Za Tempelj! Za Tempelj! — a nasprotna stranka je odgovarjala s klicem: »Desdichado! Desdichado!« rabeč napis na ščitu svojega voditelja za bojno geslo.

Borilci so se spopadli s skrajno besnostjo in menjavajočo srečo; val bitve je pljuskal zdaj proti severnemu, zdaj proti južnemu koncu bojišča, kakor se je pač nagibala zmaga k tej ali oni stranki. Zvenketanje udarcev in kričanje bojevnikov se je družilo z bučanjem trobent v strahoten trušč in požiralo stokanje padajočih, ki so se brez pomoči valjali pod konjskimi kopiti. Sijajni oklepi vitezov so bili zdaj pokriti s prahom in krvjo in so zevali pod slehernim udarcem meča in bojne sekire. Pestre perjanice, zbite s čeladnih grebenov, so telele po zraku kakor snežinke. Vsa kraljota in mičnost bojne oprave je izginila; kar je ostalo, je moglo zbuditi v človeku zgolj grozo in sočutje.

A moč navade je tako silna, da so ne le nižji gledalci, ki itak ljubijo strašne prizore, nego celo imenite gospe na galerijah opazovale boj sicer z drhtečim zanimanjem, vendar pa brez želje, da bi mogle odtrgati oči od tako grozne slike. Res je katerikrat prebledel lep obraz ali jeknil vzklil strahu za ljubimca, brata ali moža, ki so ga zbili s konja; toda vobče so dame vsenaokrog še izpodbujale bojevniške, ne le s tem, da so ploskale z rokami ter mahale s pajčolani in ruticami, nego tudi s klicanjem: »Vrlo kopje! Dober meč!« kadar je kdo zadal pred njihovimi očmi sunek ali udarec.

Ako je čutil že krasni spol toliko zanimanja do krvave igre, nam je tem laže razumeti zanimanje mož. Glasno vriskanje se je razlegalo, kolikorkrat se je obrnila sreča, in oči vseh gledalcev so bile tako srčno prikovane na borišče, kakor bi sami

delili in dobivali udarce, ki so padali v tolikem obilju. Pri vsakem odmoru so se oglašali klici glasnikov: »Bijte se, hrabri vitezi! Mož pogine, a slava živi! — Bijte se — smrt je boljša od poraza! — Bijte se, hrabri vitezi — krasne oči zro na vaša dejanja!«

Sredi izpremenjave bojnih usod so vsi pogledi iskali vojvodov obeh krdel, ki sta se zaganjala v najhujši metež, bodreč tovariše z glasom in zgledom. Oba sta delala čudeže hrabrosti in niti Bois-Guilbert niti razdedinjeni vitez nista mogla najti v sovražnih vrstah nasprotnika, ki bi jima bil neoporečno kos. Po...ovno sta se izkušala spoprijeti med seboj, da bi utešila svoje sovraštvo, in tudi zato, ker sta oba čutila, da bi padec nasprotnega voditelja odločil zmago. Toda gneča in zmešnjava je bila tolikšna, da ves prvi čas boja nista mogla dobiti drug drugega zase; večkrat ju je ločila tudi vnema sobojevnikov, ki so vsi koprneli po slavi, da bi poizkusili svojo moč nad prvakom sovražnega voja.

Ko pa se je metež zredčil in je bilo že mnogo vitezov premaganih, potisnjenih h kraju borišča ali drugače nezmožnih, da bi nadaljevali boj, sta se spopadla templjar in razdedinjeni vitez z vsem gnevom svojega smrtnega sovraštva, razpaljenega po žarkem častihlepu. Spretnost, s katero sta prestrezala in zadajala drug drugemu udarce, je bila tolikšna, da se je nehote vzdignil izmed gledalcev enodušen vrisk radosti in občudovanja.

Toda stranki razdedinjenega viteza je predla v tistem trenutku slaba; orjaška roka Front de Boeufa na enem in Athelstanova težka moč na drugem krilu sta podirali in razganjali vse, kar je bilo v njunem dosegu. Ko sta se tako otresla neposrednih protivnikov, sta menda oba hkrati pomislila, da storita svoji stranki najodločilnejšo uslugo, ako se pridružita templjarju v boju z njegovim sovragom. Kakor zmenjena sta obrnila konja; Norman je navalil na razdedinjenega viteza s te, Sakso-

nec z one strani. Napad je bil tako neenak in nenadejan, da ga razdedinjeni vitez gotovo ne bi mogel vzdržati, ako ga ne bi posvaril vsesplošni klic gledalcev, ki so se nehote zavzeli zanj v tem neugodnem položaju.

»Čuvajte se! Čuvajte se, gospod razdedinjenec!« se je razlegalo s tolikih strani, da je vitez spoznal nevarnost; po bliskovo je zadal templjarju silen udarec in brž potegnil svojega konja nazaj, ravno v pravem trenutku, da se je umaknil Athelstanovemu in Front de Boeufovemu navalu. Viteza, ki sta tako zgrešila svoj cilj, sta pridrevila vsak s svoje strani med napadenco in templjarja; toliko da nista trčila drug v drugega. Ko sta obvladala konja in ju obrnila nazaj, se je lotila vsa trojica skupne naloge, podreti razdedinjenega viteza na tla.

Rešila ga je samo neobičajna moč in okretnost zlahkne živali, ki jo je dobil prejšnji dan.

Koristila mu je tembolj, ker je bil Bois-Guilbertov konj ranjen, Front de Boeuf in Athelstanov pa sta bila upehana od bremen svojih orjaških jezdecov, odetih v težko železje, in izmučena od vseh prejšnjih naporov današnjega dne. Mojstrska jahaška spretnost razdedinjenega viteza in urnost plemenite živali, na kateri je sedel, sta mu omogočili, da je nekaj minut odbijal svoje tri nasprotnike, sukaje in kretnje se nalik sokolu, razdvajaje sovraže, zaganjaje se zdaj v tega, zdaj v onega in deleč udarce na vse strani, ne da bi čakal tistih, ki so mu namerjali v povračilo.

A dasi je vse borišče odmevalo hvalo njegove spretnosti, je bilo vendar očitno, da mora nazadnje omagati; plemenitnik okrog princa Johna so enodušno rotili gospodarja, naj vrže palico in otme tako hrabrega viteza, da ne podleže premoči.

»Ne, tako mi luči nebeske!« je odgovarjal princ John; »ta pustolovec, ki skriva svoje ime in zavrača naše gostoljubno vabilo, je itak že enkrat dobil nagrado;

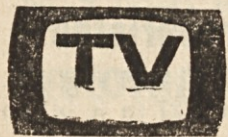
zdaj naj se sprijazni s tem, da pridejo tudi drugi na vrsto.«

Beseda še ni bila izrečena, ko je nepričakovano dogodek obrnil usodo dne. Med vrstami razdedinjenega viteza je bil bojevnik v črnem oklepu in na črnem konju, čigar visoka in močna rast se je čisto ujela s podobo njegovega jezdeca. Ta vitez, ki ni imel na ščitu nikakega gesla, je kazal dotlej prav malo zanimanja za boj in se je le z dozdevno lahkoto otepjal tistih, ki so ga naskakovali, ni pa niti izbrbljal dobljenih uspehov niti napadal s svoje strani. Z eno besedo, igral je bolj vlogo gledalca nego borilca na turnirju, tako da mu je občinstvo nadelo ime Le Noir Fainéant ali po naše »črni lenuh«.

Videč poveljnika svoje čete v hudi stiski, se je ta vitez nenadoma zbudil iz brezbriznosti; izpodbodel je svojo spočito žival in mu udaril kakor strela na pomoč, grmeč že od daleč z glasom bojne trobente: »Evo me, Desdichado!« Bil je skrajni čas, zakaj vtem, ko je razdedinjeni vitez pritiskal na templjarja, se mu je približal Front de Boeuf z vzdignjenim mečem; preden pa je utegnil zamahniti, je dobil od črnega viteza udarec po glavi, ki je odletel od gladikega šlema s skoro nezmanjšano silo na konjev oklep, omamil jezdeca z živaljo vred in podrl Front de Boeufa na tla. Nato je »črni lenuh« obrnil svojega konja proti Athelstanu Coningsburškemu; ker se mu je meč prelomil v spopadu s Front de Boeufom, je izvil rejenemu Sasu bojno sekuro in ga — očitno mu je bila raba tega orožja dobro znana — tako neusmiljeno tneščil z njo po čeladi, da je tudi Athelstane brez zavesti telebnil s konja. Ko je izvršil to dvojno dejanje, za katero mu je donela hvala tem glasneje, ker je bil povsem nenadejan, se je vitez dozdevno spet predal svoji lenobi in mirno odjahal v severni konec borišča, prepuščaje svojemu vojvodi naloge, da opravi z Brianom de Bois-Guilbertom, kakor ve in more.

(Dalje prihodnjič)

* Beau séant: prapor templjarjev, pol bel pol črn; to je baje pomenilo, da so vizeti krotki in prijazni do kristjanov, a mrki in strašni proti nevernikom.

tedenski program

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 28. 6.: 7.00 Duhovni nagovor - S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. - PO-NEDELJEK, 29. 6.: 13.45 Informacije - Za našo vas - TOREK, 30. 6.: 13.45 Informacije - Ura pesmi - Športni mozaik. - SREDA, 1. 7.: 13.45 Informacije - Iz kulturnega življenja koroških Slovencev (Posnetki koncerta združenih mešanih in moških pevskih zborov SPZ ob priliki spominske proslave 25-letnice osvoboditve Avstrije in 15-letnice podpisa državne pogodbe. Prireditelj je bila 31. 5. v Celovcu - I. del). - ČETRTEK, 2. 7.: 13.45 Informacije - Zena, družina, dom - PETEK, 3. 7.: 13.45 Informacije - Za prijeten konec tedna - Iz Koroške literarne delavnice. - SOBOTA, 4. 7.: 9.00 Od pesmi do pesmi - od srca do srca.

AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

SOBOTA, 27. junija: 15.00 Za otroke od 5. leta dalje: „Treff, čuvaj na verigi“ - 15.20 Za otroke od 11. leta dalje: Daktari - 16.10 Za mladino od 14. leta dalje: Kaj lahko postanem? - 16.40 Za družino: Ida Rogalski „Thomas“ - 17.05 Klub seniorjev - 18.00 Tedenski magazin - 18.20 „Trije iz igralnega zaboja“, lahko noč za najmlajše - 18.25 Kultura - aktualno - 18.50 Dober večer v soboto... reče Heinz Conrads - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki s tedenskim komentarjem Huga Portischa - 20.06 Šport - 20.15 „Storilcu na sledi“, kriminalna ugankarska igra - 21.55 Športni žurnal - 22.25 Čas v sliki - nočna izdaja - 22.40 Naš nočni program: „Esther Costello“, film.

NEDELJA, 28. junija: 15.30 Za mladino od 11. leta dalje: Film za te - 16.00 Voda ne pozna meja - 17.15 Moj prijatelj Flicka: „Farmorjev sin“ - 17.40 Za mladino od 14. leta dalje: Stik - 18.00 Iz moje biblioteke: Axel Corti bere iz knjige Kurta Tucholskega: „Grad Gripsholm“ - 18.25 „Trije iz zaboja igračk“, lahko noč za najmlajše - 18.30 Marcel Prawy razlaga Mascagnijevo opero „Cavallerio rusticano“ - 19.00 Čas v sliki z vprašanjem tedna - 19.30 Športni pregled - 20.10 Kristjan v času - 20.15 „Poroka“, komedija Nikolaja Gogolja - 22.05 Čas v sliki - nočna izdaja - 22.20 Balet, Paul Kont.

PONEDELJEK, 29. junija: 18.00 Drevesna kuna v planinskem gozdu - 18.20 „Trije iz zaboja igračk“, lahko noč za najmlajše - 18.25 Avstrija - slika - 18.50 Zaljubljen v čarovnico: „Eudoraso-va darila“ - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 20.06 Šport - 20.15 FBI: „Zabrisani sledovi“ - 21.00 Šport - 22.00 Čas v sliki - nočna izdaja - 22.15 Politični portret: Dipl. inž. Karl Waldbrunner.

TOREK, 30. junija: 18.00 Walter in Connie: tečaj angleškega jezika - 18.20 „Trije iz zaboja igračk“, lahko noč za najmlajše - 18.25 Kultura - aktualno - 18.50 Sodnik na Divjem Zahodu „Obrambni položaj“ - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 20.06 Šport - 20.15 Sestanek z živalmi, prof. Otto König - 21.05 „Veliki zvon“, zabavna oddaja - 22.20 Čas v sliki - nočna izdaja.

SREDA, 1. julija: 10.00 Televizija v šoli: Kaj lahko postanem? - 10.30 Mašniško posvečenje - 11.00 Program za delavce: „Sestanek z živalmi“ - 11.50 Šport - 17.00 Za otroke od 6. leta dalje: „Za-

boj zakladov“ - 17.40 Za otroke od 11. leta dalje: Mednarodni mladinski magazin - 17.50 Tu prihaja Peter: „Peter in tele“, švedska filmska serija - 18.20 „Slonove zgodbe“, lahko noč za najmlajše - 18.25 Avstrija - podoba - 18.45 Politična oddaja SPÖ - 18.50 Ljubi stric Bill: „Albertina“ - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 20.06 Šport - 20.15 Zgodbe z Dunaja - 21.00 „Izgnubljene iluzije“, film - 22.25 Čas v sliki - nočna izdaja.

ČETRTEK, 2. julija: 10.00 Televizija v šoli: Lepota športnega gibanja - 10.30 Krščanskih obredov: cerkveni prostor in cerkveno orodje - 11.00 Vožnja z električnim strojem - 11.30 Dunaj okoli 1900. leta - 12.00 Gost pri Eliasu Canettiju - 18.20 Iz cirkuškega življenja: „Medvedji cirkus“ - 18.25 „Slonove zgodbe“, lahko noč za najmlajše - 18.30 Športni mozaik - 18.50 Policijski radio kliče: „Strupeni desert“ - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 20.06 Šport - 20.15 „Zlati strel“, mednarodna revija z Vicom Torrianijem. Prenos iz Mainza - 21.45 Pogled naprej: „Kdor zagradi meč“ - 22.45 Čas v sliki - nočna izdaja.

PETEK, 3. julija: Človek na cesti - 10.30 Gost pri Alfredu Uhlu - 11.00 Program za delavce: Esther Costello - 18.00 Preskus na daljavo - 18.25 „Slonove zgodbe“, lahko noč za najmlajše - 18.30 Avstrija - podoba - 18.46 Oddaja zvezne zbornice - 18.50 Pustolovščina ob Rdečem morju „Abdi in Anima“ - 19.16 ORF danes zvečer - 19.30 Čas v sliki - 20.06 Šport - 20.15 „Komisar“: „Smrtna znota“ - 21.15 Potek časov in dogodkov - 22.15 Čas v sliki - nočna izdaja - 22.30 Vesel konec tedna: jadrarno letalstvo, hriboštvo, kopalne temperature.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

PETEK, 26. 6.: 17.35 Obzornik - 17.50 Otvoritev festivala otroka v šibeniku - 19.00 Mozaik - 19.05 V središču pozornosti: Pogled naprej - 20.00 TV dnevnik - 20.35 Vohun in njegov dvojnik - 22.05 Malo jaz, malo ti - quiz TV Zagreb - 22.20 Poročila.

SOBOTA, 27. 6.: 16.25 Obzornik - 16.30 Finale za atletski pokal Jugoslavije - 18.17 Mala čarovnica - 19.20 Sprehod skozi čas: I. svetovna vojna - 20.00 TV dnevnik - 20.35 Mož s kolesom - baletni musical - 21.25 Skrivnosti morja - 21.50 Močnejše od življenja - serijski film - 22.50 TV kašipot.

NEDELJA, 28. 6.: 9.30 Poročila - 9.35 Po domače z ansamblom Borisa Kovačiča - 10.00 Kmetijska oddaja - 10.45 Mozaik - 10.50 Otroška matineja: Skrivnosti morja, Sebastijan in odrasli - 11.40 TV kašipot - 12.00 Festival orkestru JA - posnetek do 13.00 - 15.20 Košarke za memorial Radivoje Korača - 16.45 Atletski finale za pokal Jugoslavije - 17.45 Zbor slovenskih pionirjev na Pokljuki - 18.15 Šerifov sin - ameriški film - 20.00 TV dnevnik - 20.35 M. šušmel: Pred Adamom - 21.20 Videofon - 21.35 Športni pregled - 22.10 TV dnevnik - 22.40 Atletski finale za pokal Jugoslavije.

PONEDELJEK, 29. 6.: 17.50 Lutkovna oddaja - 18.30 Fantje v škornjih - oddaja od zore do mraka - 19.00 Mozaik - 19.05 Muzikorama - 20.00 TV dnevnik - 20.35 M. Careneuve: Ločitev - 22.00 Človek s kamero: Nesmrtna Grčija - 22.40 Poročila.

TOREK, 30. 6.: 17.45 M. šušmel Jure slon - 18.00 Risanka - 18.15 Obzornik - 18.30 Z Lojzatom Slakom na Trški gori - narodno zabavna glasba - 19.00 Mozaik - 19.05 Športna rekreacija - 19.25 Ali je leva roka enakovredna desni - II. - 19.30 Male trofeje za slovo - oddaja iz cikla Nepozabno poletje mladih raziskovalcev - 20.00 TV dnevnik

- 20.35 Sekira - italijansko-romunski film - 22.05 Veliki orkestri BBC - ... Poročila.

SREDA, 1. 7.: 17.40 Obzornik - 17.45 Boks Jugoslavija-ZDA - prenos - 20.00 TV dnevnik - 20.35 Monitor - 21.35 Srečni metulj - 22.00 Mednarodni jazz festival v Ljubljani - 22.25 Poročila.

ČETRTEK, 2. 7.: 14.00 Wimbledon: Teniška tekmovanja moških posamezno - 17.45 Otroški spored - 18.30 Risanke in še kaj - 19.00 Mozaik - 19.05 Enkrat v tednu - 19.20 Melodije iz Brašova - 20.00 TV dnevnik - 20.35 A. Marodič: Očka - oddaja iz serije Mali oglasi - 21.15 Kulturne diagonale - 21.45 Mannix - serijski film - 22.35 Poročila.

SPOROČILO

Knjigarna MOHORJEVE DRUŽBE V CELOVCU, 10.-Oktober-Str. 27, bo v mesecih juliju in avgustu odprta: v ponedeljek, torek, sredo in petek od 8. do 12.30, popoldne pa od 14. do 18. ure; v četrtek: dopoldne od 8. do 12.30, popoldne pa od 13.30 do 18. ure.

V soboto bo v mesecih juliju in avgustu knjigarna in trgovina zaprta!

NA NOVO IZSLA:

Karel Mauser: »LJUDJE POD BIČEM«

To delo je Mauserjeva najboljše delo. Povest. V treh knjigah (skupno 1024 strani) pripoveduje pisatelj napeto ljubezensko zgodbo iz časa, ko je živel slovenski človek pod bičem najusodnejših trenj v zgodovini: nemške in italijanske okupacije, notranje revolucije in protirevolucije, koncentracijskih taborišč itd. Povest se dogaja v Podbrezju, Ljubljani, Gonarsu, Dachau, Dobropoljah, Teharjah in Kočevju, v letih med zadnjo svetovno vojno in nekaj let po njej.

Cena: 1. del 60.-; 2. del 40.-; 3. del 60.- šilingov.

Znižana cena za vse tri dele skupaj pa znaša le 140.- šilingov.

Naročila sprejema Mohorjeva knjigarna v Celovcu.

Iščemo pleskarske pomočnike, vajence in šoferje. Hrana in stanovanje je preskrbljeno.

Pleskarski mojster

HANS SCARSINI

Celovec-Klagenfurt
Koningsberger Straße 20

VES GRADBENI MATERIAL, kot npr. čistilne vodne naprave, betonske izdelke, ureditev ponikovalnih jam in LECA-izdelke - tudi na obroke - ugodno dobavi

FERLACHER BETONWERK

J. PAGITZ, Ferlach-Borovlje

Telefon 04 2 27 / 375

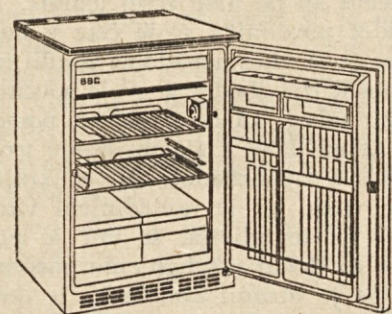
(Dostavljamo tudi ob sobotah!)

● Frankfurtsko sodišče je obsodilo nacistična vojna zločinca Hansa Beckerja na 10 let zapore, Friedricha Lorenta pa na 7 let. V sodbi je rečeno, da sta sodelovala v nacističnem programu »pobijanja iz usmiljenja«, po katerem so umorili na tisoče starcev, duševno bolnih in nesposobnih za delo.

PRI

A & O

se kupi takooo

„Senzacionalna cena“
BBC - HLADILNIK, 135 lt.

že od S 1.690.-

od vaše

KAUFHOF - VELETRGOVINE

VALENTIN
in ANGELA *Blažej*

PLIBERK-BLEIBURG

Tel. 04235 - 394 (Dauerruf 302)

Rdečelasi berač

(Nadaljevanje s 7. strani)

ted Fruit Company. Zapustil je to službo in prišel v Anglijo študirat književnost, ker je želel postati pisatelj.

Med tovariši zaradi domišljavosti ni bil priljubljen. Na vse je gledal z višine, ker je bil prepričan, da je pisateljski talent. Rekel je, da se ukvarja s pisanjem zgodb, vendar mi ni pokazal nobene svoje stvari, verjetno zato, ker mu ni bilo dosti mar za moje mnenje.

Spomnil sem se njegovega dobrega razpoloženja, njegove vitalnosti in samozavesti. Zdelo se je nemogoče, da je to isti človek, vendar sem bil prepričan, da je. Zato sem sedaj vstal, plačal in odšel na ulico, da bi ga poiskal. Bil sem osupel. Vpraševal sem se, kaj neki se mu je zgodilo, da je postal tak revež. Tisoči mladeničev imajo ambicije, da bi postali pisatelji. Večina se kasneje zave svoje povprečnosti in si poišče drug poklic. Z njim pa ni bilo tako. Razmišljal sem, kako bi mu lahko pomagal.

Dalj časa sem ga iskal v množici ob obali. Izgubil sem že vsako upanje, da ga bom še videl. Odločil sem se za kratek sprehod, preden se vrnem v hotel.

Prišel sem v stari del mesta in krenil po njegovih ozkih ulicah. Znašel sem se na majhnem trgu, kjer je bila stara cerkev. Na njenih stopnicah je sedel moj znanec - rdečelasi berač. Stopil sem k njemu.

»Se me še spominjate? Bila sva skupaj v Rimu pred dvajsetimi leti.« sem ga nagovoril.

Molčal je in nepremično sedel. Sploh se ni zmenil zame. Niti pogledal me ni. Odstopno je strmel nekam v daljavo.

Bil sem zmeden in nisem vedel, kaj naj rečem. Nazadnje sem izvlekel iz žepa bankovec za deset dolarjev in mu ga dal v roko.

Pogledal ga je, nato pa zmečkal v kroglico in vrgel kolikor daleč je mogel, da je padel v odprtino za kanalizacijo. Ko sem pogledal nazaj, rdečelasca ni bilo več.

Ostal sem v Vera Cruzu še tri dni, pa ga nisem več videl.

Nudimo vam po ugodnih cenah
SIBAU-odklopna vrata (Kiptore)
razne velikosti.

Kletna vrata, pocinkana, po

S 820.-

Vam dobavi na dom trgovina

K. in A. KRIVOGRAD

9143 Šmihel nad Pliberkom

Podjurski trgovski center
Bratje RUTAR & Co.

Dobrla ves - Eberndorf

ISČEMO:

pisarniško moč,
vajenca,
prodajalko,
skladiščnika.

Dopisi z življenjepisom na:

PODJUNSKO
TRGOVSKO DRUŽBO

bratje RUTAR & Co.,

Dobrla ves

Telefonska številka 04236-281